

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ОБЛІК ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ ОПЕРАЦІЙНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ ВИДОБУВНОГО ПІДПРИЄМСТВА»**

Студентки 2 курсу, 2м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік,
оподаткування та оцінювання
в бізнесі»

Нікітіної Наталії
Сергіївни

Науковий керівник
доктор економічних наук,
доцент

Костюченко Валентина
Миколаївна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем

Кафедра обліку та оподаткування

Ступінь вищої освіти «Магістр»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Спеціалізація «Облік, оподаткування та оцінювання в бізнесі»

Затверджую

Зав. кафедри

О.В. Фоміна

«___» _____ 2019 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу студентці Нікітіній Наталії Сергіївні

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи «Облік витрат в управлінні операційною діяльністю видобувного підприємства»
Затверджена наказом ректора від «19» жовтня 2018 р. № 3842
2. Строк здачі студентом закінченої роботи 15.11.2019 р.
3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи: поглиблення теоретичних основ та обґрунтування пропозицій щодо удосконалення обліку витрат в управлінні операційною діяльністю видобувного підприємства.

Об'єкт дослідження : витрати операційної діяльності видобувного підприємства

Предмет дослідження : теоретико-методологічні та практичні основи обліку витрат в управлінні операційною діяльністю видобувного підприємства.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

Вступ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ВИДОБУВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність, класифікація та оцінка витрат операційної діяльності

1.2 Концептуальні засади обліку витрат в управлінні операційною діяльністю

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Костюченко В.М.
(ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента Нікітіна Н.С.
(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник гарант освітньої програми Бенько М.М.
(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри _____
(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » 2019 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ВИДОБУВНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1 Економічна сутність, класифікація та оцінка витрат операційної діяльності... 6	
1.2 Концептуальні засади обліку витрат в управлінні операційною діяльністю... 12	
Висновки за розділом 1.....	15
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПрАТ «ПІНЯЗЕВИЦЬКИЙ КАР'ЄР».....	16
2.1 Фінансовий облік витрат операційної діяльності.....	16
2.2 Облік витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства ПрАТ «Пинязевицький кар'єр».....	24
Висновки за розділом 2.....	30
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПрАТ «ПІНЯЗЕВИЦЬКИЙ КАР'ЄР».....	32
3.1 Напрями удосконалення обліку витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства ПрАТ «Пинязевицький кар'єр».....	32
3.2 Заходи удосконалення обліку витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства ПрАТ «Пинязевицький кар'єр».....	35
Висновки за розділом 3.....	43
ВИСНОВКИ.....	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	47
ДОДАТКИ.....	55

ВСТУП

Раціональне управління витратами в сучасному бізнесі є запорукою успіху діяльності та досягнення заданого прибутку, що можливо завдяки ефективній системі обліку, контролю та їх аналізу.

Економічну сутність витрат в системі прийняття управлінських рішень щодо їх оцінки доцільно розглянути за певними особливостями та видами. Важливою особливістю витрат як предмету управління виступає їх динамізм. Вони знаходяться в постійному русі, змінах. Так, в ринкових умовах господарювання постійно змінюються ціни на придбані ресурси і матеріали, комплектуючі деталі та вироби, тарифи на енергоносії і послуги (зв'язок, транспорт тощо). Оновлюється продукція, переглядаються норми використання матеріальних витрат, що відображається на собівартості продукції і на рівні витрат основної операційної діяльності.

Взагалі, витрати – це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками). Зважаючи на свою широку класифікацію в обліку операційні витрати є об'єктом аналізу і контролю.

Однак, сучасна концепція бухгалтерського та податкового обліку передбачає відокремлення в класифікації окремих витрат щодо операційної діяльності, так чи інакше які не пов'язані з собівартістю реалізованої продукції (робіт, послуг), а також не є адміністративними чи збутовими. Тому розгляд витрат операційної діяльності дуже важливий з точки зору досягнення кінцевого результату чистого прибутку.

В науковій спеціальній та періодичній літературі (Чернелевський Л.М., Слободян Н.Г., Беренда Н.І, Ткаченко Н.М., Осадча Г.Г. Завгородній В. та ін.) достатньо праць, загалом присвяченим організаційним аспектам обліку витрат загалом і частково, іншим операційним витратам. Однак, засади аналізу та контролю витрат операційної діяльності сьогодні досліджені недостатньо з

точки зору інструментарію та методик.

Мета роботи – поглиблення теоретичних основ та обґрунтування пропозицій щодо удосконалення обліку витрат в управлінні операційною діяльністю видобувного підприємства.

Завдання для досягнення мети роботи:

- розглянути економічну сутність, класифікацію та оцінку витрат операційної діяльності;
- вивчити концептуальні засади обліку витрат в управлінні операційною діяльністю;
- дослідити фінансовий облік витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»;
- з'ясувати особливості обліку витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства ПАТ «Пинязевицький кар'єр»;
- сформулювати пропозиції щодо вдосконалення удосконалення обліку витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства ПрАТ «Пинязевицький кар'єр».

Об'єкт випускної кваліфікаційної роботи – витрати операційної діяльності видобувного підприємства.

Предмет випускної кваліфікаційної роботи – теоретико-методологічні та практичні основи обліку витрат в управлінні операційною діяльністю видобувного підприємства..

При написанні випускної кваліфікаційної роботи були використані наступні методи: теоретичного узагальнення, метод наукових абстракцій, індукції та дедукції, аналізу та синтезу – для уточнення економічних категорій; статистичні та графічні методи – для аналізу діяльності підприємства; логічного узагальнення – при формулюванні висновків.

Інформаційні джерела випускної кваліфікаційної роботи – нормативно-правові акти, наукова, спеціальна та періодична література, первинні документи та фінансова звітність досліджуваного підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в постановці, уточненні та

вирішенні теоретичних, організаційних і методичних прийомів бухгалтерського обліку витрат в управлінні операційною діяльністю видобувного підприємства.

Практична реалізація запропонованих в роботі рекомендацій дозволить поліпшити організацію бухгалтерського обліку витрат в управлінні операційною діяльністю видобувного підприємства ПрАТ «Пинязевицький кар'єр».

Гіпотеза випускної кваліфікаційної роботи: бухгалтерський облік витрат відіграє важливу роль в управлінні операційною діяльністю видобувного підприємства.

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Отримані наукові рекомендації пройшли апробацію через опублікування статті «Витрати на розвідку запасів корисних копалин: основні розбіжності між МСФЗ і ПСБО» у збірнику наукових статей магістрів «Облік і оподаткування в підприємстві» КНТЕУ, 2019.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ВИДОБУВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність, класифікація та оцінка витрат операційної діяльності

Для здійснення діяльності підприємство використовує трудові, матеріальні та фінансові ресурси. Ресурси, що застосовуються в виробничо-технологічних процесах, споживаються і трансформуються у витрати.

Юровський Б. [80], навпаки, стверджує, що поняття «затрати» та «витрати» є синонімами, і розтлумачує їх як споживання ресурсів підприємства та вартість робіт і послуг, виконаних для підприємства.

Отже, аналізуючи тематику наукових робіт з обліку інших операційних витрат варто відзначити наступні особливості:

- більшість авторів проводять комплексні дослідження складу інших операційних витрат відповідно чинного законодавства, яке швидко втрачає актуальність без належного тлумачення економічного їх змісту;
- публікації ставлять акцент на наближення звітності П(С)БО до МСФЗ, а не на особливостях обліку інших операційних витрат;
- в літературі не виділено суттєвих аспектів впливу змісту інших операційних витрат та їх облікових оцінок на показники фінансової звітності.

Наведені підходи лише частково відображають сутність поняття «витрати». «Витрати» є складною економічною категорією, яка залежить від їх місця, ролі й етапу виникнення в діяльності підприємства.

Елемент витрат – це сукупність економічно однорідних витрат. Прямі витрати відносяться безпосередньо до конкретного об'єкта витрат економічно доцільним шляхом.

Джерела інформації за ознаками класифікації витрат в управлінні операційної діяльності підприємства наведені в Додатку А.

Огляд наукових шкіл (підходів) щодо визначення сутності об'єкту управління витратами операційної діяльності підприємств представлений в Додатку Б.

За Бланком І.А., поточні (операційні) витрати підприємства представлені, в основному, «издержками», які в різних галузях набувають різної форми [8]:

- «витрати виробництва – виражені в грошовій формі операційні витрати трудових, матеріальних, нематеріальних і фінансових ресурсів на виробництво продукції»;

«витрати обігу – виражені в грошовій формі операційні затрати трудових, матеріальних, нематеріальних і фінансових ресурсів на здійснення торговельної (торговельно-посередницької, збутової) діяльності підприємства»;

«витрати розміщення – витрати, пов'язані з розміщенням емітованих підприємством цінних паперів (акцій, облігацій) на первинному фондовому ринку».

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати та розкриття її у фінансовій звітності визначає Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати».

Відповідно до П(С)БО 16 «Витрати», під витратами розуміють зменшення економічних вигод внаслідок вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками) [53].

В бухгалтерському обліку витрати відображаються при дотриманні певних умов. Витрати визнаються втратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Це відповідає принципам Міжнародних стандартів фінансової звітності та застосовуваному в національних стандартах принципу нарахування та відповідності доходів і витрат. Якщо витрати неможливо прямо пов'язати з доходами певного періоду, то вони відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені.

Згідно з п. 5-8 П(С)БО 16 «Витрати» витрати визнаються за наступних

умов:

- зменшення активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства (крім зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками). Наприклад, списання матеріалів на виробництво, нарахування заробітної плати персоналу;
- визнання на основі систематичного та раціонального розподілу економічних вигод, які забезпечує актив протягом декількох звітних періодів. Наприклад, нарахування амортизації основних засобів, нарахування амортизації нематеріальних активів;
- негайне визнання, якщо економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати критеріям активів підприємства. Наприклад, уцінка запасів, створення резерву сумнівних боргів;
- можлива достовірна оцінка суми витрат.

Витрати можна класифікувати залежно від поставлених завдань:

за призначенням – на основні (пов'язані з технологічним процесом) і накладні (обслуговування управління);

за способом віднесення до собівартості продукції – на прямі (безпосередньо відносяться на окремий вид продукції) і непрямі (безпосередньо не відносяться на окремий вид продукції);

залежно від обсягу виробництва – на змінні (прямо пропорційні обсягу виробництва) та постійні (не змінюються при зміні обсягу виробництва);

за складом – на одноелементні (включають один економічний елемент) та комплексні (включають декілька елементів);

за функціональною роллю в процесі виробництва – на витрати живої праці, предметів праці та засобів праці [6, с. 73].

Витрати операційної діяльності – це витрати, які пов'язані з основною діяльністю підприємства, а також іншими видами діяльності, які не є витратами фінансової чи інвестиційної діяльності.

Класифікація витрат операційної діяльності наведена на рис. 1.1.

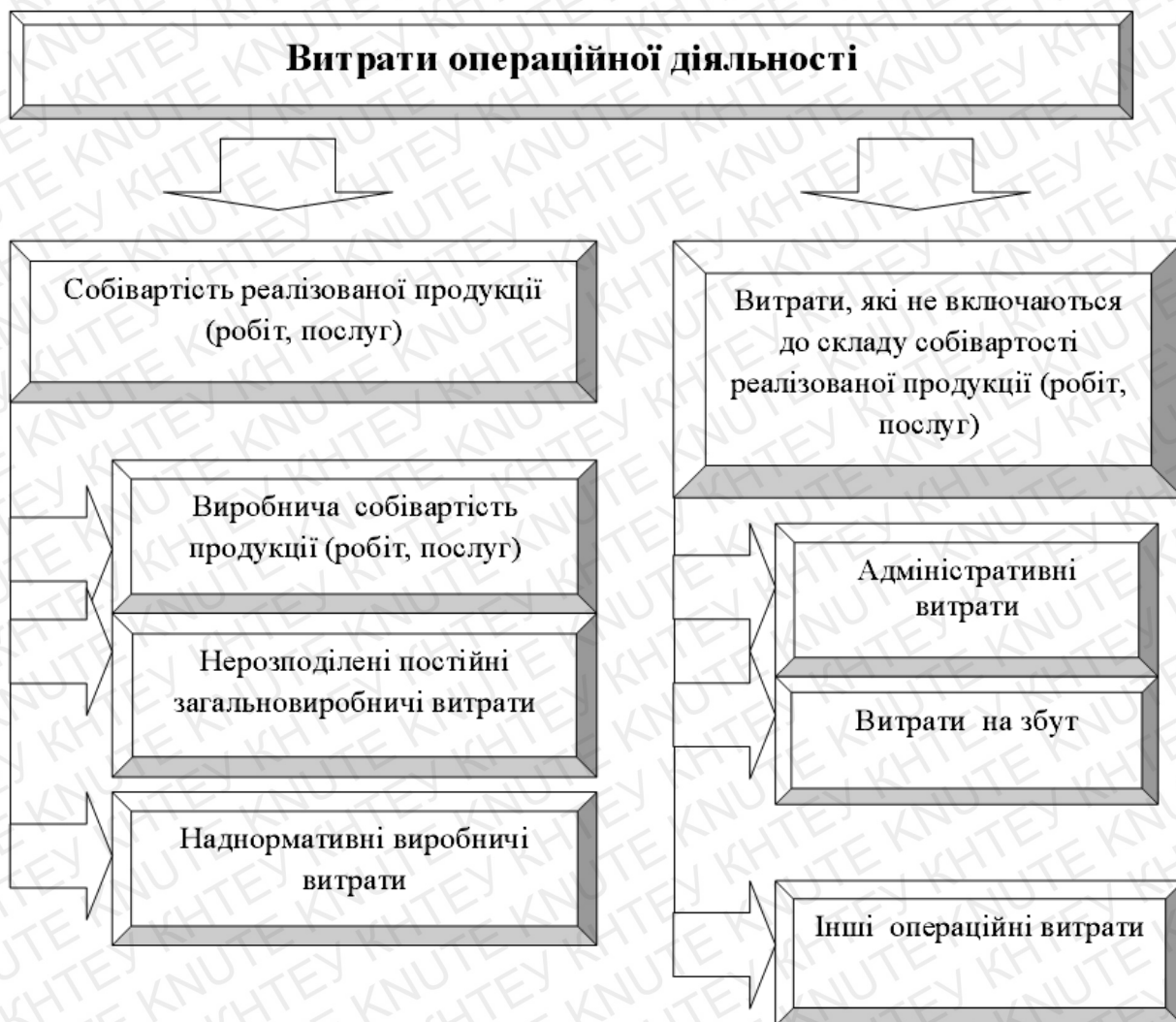

Рис. 1.1. Класифікація витрат операційної діяльності

Джерело: розроблено автором на основі [21, с. 99]

У структурі витрат операційної діяльності виділяють:

1) Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг). До складу якої входять такі структурні елементи, як:

- виробнича собівартість – це прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати, змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати.

- нерозподілені постійні загальновиробничі витрати;

- наднормативні виробничі витрати.

2) Витрати, які не включаються до складу собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг), їх ще називають «витратами періоду». До їх складу

відносяться:

Адміністративні витрати – це загальні корпоративні витрати та витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу тощо.

Витрати на збут – витрати які пов'язані з пакуванням матеріалів (готової продукції, товарів), ремонтом тари, оплатою праці працівникам відділу збуту, маркетинговими дослідженнями, рекламою тощо.

Інші операційні витрати – витрати, які виникають внаслідок здійснення неосновної операційної діяльності (наприклад, витрати на дослідження та розробки, штрафи та пені, безнадійні борги тощо).

Інші операційні витрати відносяться до невиробничих витрат, а їх склад на, нашу думку, не чітко визначений у П(С)БО 16 «Витрати», оскільки кожне підприємство має саме визначати куди віднести специфічні витрати, пов'язані з операційною діяльністю.

Витрати іншої операційної діяльності – це постійні витрати підприємства, які не пов'язані з обсягом діяльності або зі зміною ступеня завантаженості виробничих потужностей, проте виникають при здійсненні операційної діяльності [10, с. 81].

До виробничої собівартості продукції входять наступні витрати (рис. 1.2).

Економічну сутність витрат в системі прийняття управлінських рішень щодо їх оцінки доцільно розглянути за певними особливостями та видами.

Головною особливістю витрат як предмету управління виступає їх динамізм. Вони знаходяться в постійному русі, змінах. Так, в ринкових умовах господарювання постійно змінюються ціни на придбані ресурси і матеріали, комплектуючі деталі та вироби, тарифи на енергоносії і послуги (зв'язок, транспорт тощо). Оновлюється продукція, переглядаються норми використання матеріальних витрат, що відображається на собівартості продукції і на рівні витрат основної операційної діяльності.

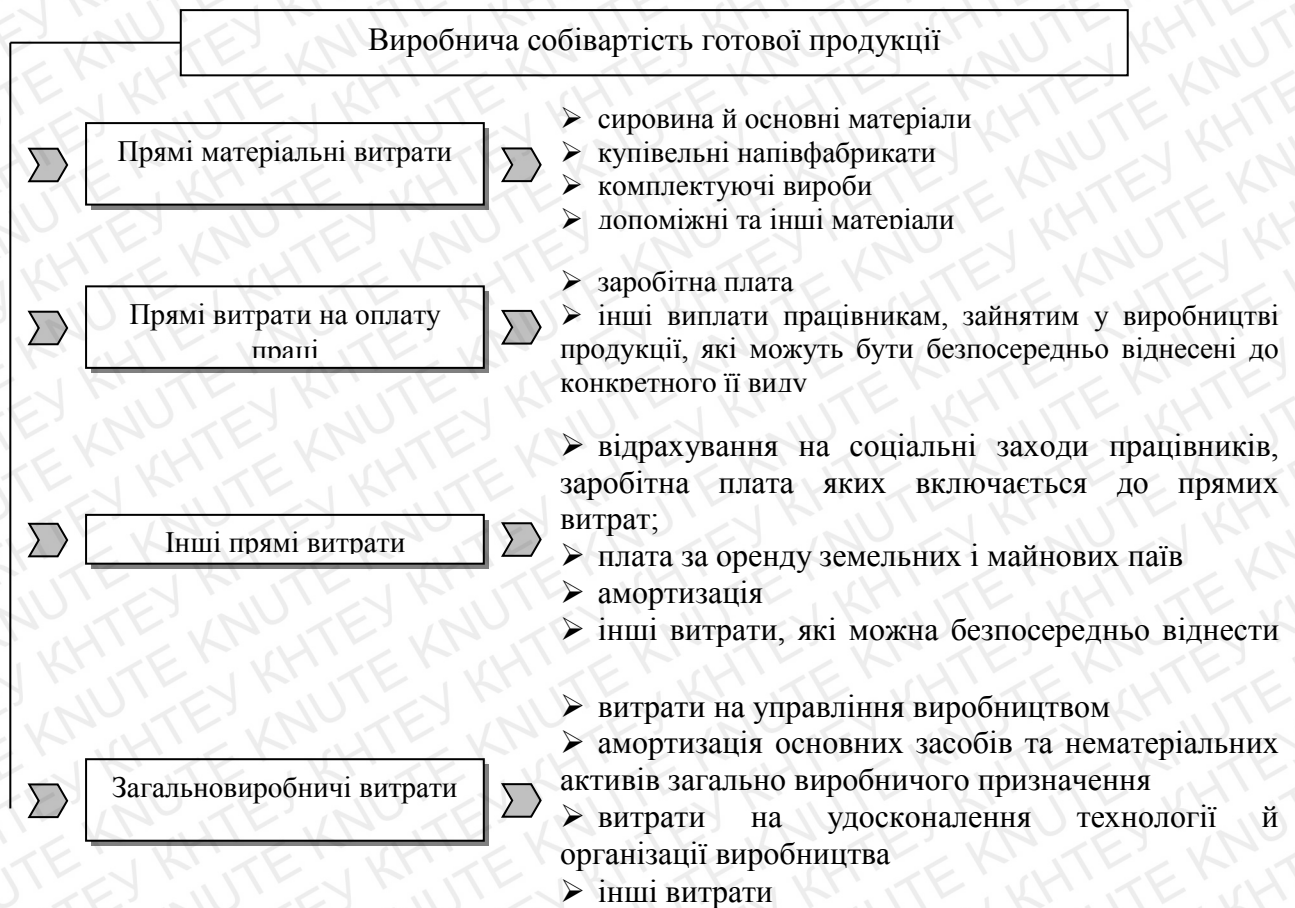

Рис. 1.2. Склад витрат виробничої собівартості готової продукції

Джерело: розроблено автором на основі [10, с. 82]

Взагалі, витрати – це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками).

Отже, побудова системи обліку витрат операційної діяльності підприємства передбачає: виявлення місця та ролі показників витрат в оцінці досягнутої ефективності; розроблення принципової схеми аналізу на основі класифікації факторів і резервів раціоналізації витрат; визначення методів вимірювання факторів і резервів раціоналізації витрат; визначення основних напрямів мобілізації виявлених резервів раціонального використання виробничих ресурсів у поточному і перспективному плануванні собівартості.

1.2 Концептуальні засади обліку витрат в управлінні операційною діяльністю

Операційна діяльність підприємства поділяється на основну – виробництво продукції (надання послуг, виконання робіт), адміністративну, пов'язану з діяльністю апарату управління та його утриманням, збутову, що охоплює усі аспекти реалізації продукції та організації споживання, включаючи маркетинг та рекламу, а також інші доходи (доходи від операцій з тарою, від інвентаризації тощо) та витрати.

Нормативно-правова база з обліку витрат операційної діяльності підприємства представлена в Додатку В.

Відмінності в чинній нормативній базі щодо складу витрат діяльності. В ПКУ не дано визначень видів діяльності, немає поділу діяльності на звичайну та надзвичайну. Згідно ПКУ, витрати операційної діяльності поділяються на витрати операційної діяльності, собівартість реалізованих товарів та інші витрати. В п. 1 ст. 138 ПКУ не враховані норми П(С)БО у частині поділу витрат на операційні (основні операційні та інші операційні) та інші витрати звичайної діяльності (фінансові, інвестиційні, і т. д.). Згідно із зазначеним пунктом ПКУ адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати не є операційними витратами. П. 138.1 ПКУ потребує уточнення: до витрат, що враховуються при обчисленні об'єкту оподаткування, слід віднести: витрати основної операційної діяльності (собівартість реалізованої готової продукції товарів, виконаних робіт, наданих послуг), витрати іншої операційної діяльності (адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати), інші витрати (фінансові, інвестиційні, інші витрати звичайної діяльності).

Розглядаючи нормативно-правову базу, зазначимо, що в статті 14 визначення понять ПКУ знаходимо визначення витрат яким керуються податкові органи України. Витрати трактуються як сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних для провадження господарської діяльності платника податку, в результаті яких

відбувається зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, внаслідок чого відбувається зменшення власного капіталу (крім змін капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власником) [79, с. 82].

Відповідно до П(С)БО 16 «Витрати» під витратами слід розуміти зменшення економічних вигод внаслідок вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені [53].

Нормативна база не надає визначення поняття «інша операційна діяльність», а науково-облікова література трактує лише складові елементи такої діяльності, які відповідають субрахункам до рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності»: доходи та витрати іншої операційної діяльності відображають результати продажу майна підприємства (за винятком реалізації продукції, товарів, робіт, послуг, фінансових інвестицій та майнових комплексів), операцій з іноземною валютою, наслідків порушення умов господарювання, результатів списання оборотних активів, інших операцій. Інша операційна діяльність є складовою операційної діяльності і є відмінною від операційної, фінансової, інвестиційної. Романчук А.Л. трактує іншу операційну діяльність як «неосновну діяльність підприємства, що відбувається в межах одного операційного циклу, а також операції, які протікають в обсязі операційного циклу та забезпечують або виникають в результаті здійсненої основної діяльності». Автор виділяє у складі іншої операційної діяльності два її види:

- 1) неосновна операційна діяльність підприємства;
- 2) операції, що виникають під час здійснення основної та неосновної діяльності.

Огляд спеціальної літератури з питань обліку витрат операційної діяльності підприємств проведений в Додатку Д.

Аналіз літературних джерел показує, що немає чіткого трактування різниці між такими поняттями, як «затрати», «расходы», «издержки» (наприклад, у

Ковалева В.). В українській економічній і нормативно-правовій літературі вони представлені одним терміном «витрати». У П(С)БО 16 «Витрати» витрати і витрати на соціальні потреби не розглядаються як окремі види, а включаються загалом до загальновиробничих витрат підприємства.

Більшість авторів згодні, що витрати операційної діяльності поділяються на такі, що безпосередньо пов'язані з виготовленням продукції, наданням послуг чи виконанням робіт, і витрати, що пов'язані з організацією, управлінням, обслуговуванням і забезпеченням основної діяльності. Перша група витрат включається до собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг), а друга обліковується відокремлено. До неї відносяться адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати.

Згідно до П(С)БО 16 «Витрати» [53] до інших витрат операційної діяльності включаються:

- витрати на дослідження та розробки;
- собівартість реалізованої іноземної валюти;
- собівартість реалізованих виробничих запасів, яка з метою бухгалтерського обліку складається з їх облікової вартості та витрат, пов'язаних з їх реалізацією;
- сума безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів;
- втрати від операційної курсової різниці;
- втрати від знецінення запасів;
- нестачі й втрати від псування цінностей;
- визнані штрафи, пеня, неустойка;
- витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення;

В літературі не наводиться прикладів інших витрат цього переліку.

Відмінності в обліку готової продукції і незавершеного виробництва наступні.

Отже, організаційно-методологічні аспекти аналізу, обліку та контролю операційної діяльності полягають в узагальненні інформації щодо реалізації

основної продукції (видів робіт, послуг) з відповідними непрямими податками та супутніми витратами такої діяльності (адміністративними, збутовими та іншими).

Висновки за розділом 1

Витрати періоду – це витрати, які не включаються до собівартості запасів і розглядаються як витрати того періоду, в якому вони були здійснені (зокрема, сюди відносяться витрати на здійснення всіх інших функцій: дослідження, маркетинг, управління, розробки тощо).

Принципи організації обліку витрат операційної діяльності підприємств відповідають тим, які використовуються у країнах Західної Європи: дотримання таких принципів у веденні обліку витрат, як періодичність, автономність, безперервність, початкової вартості, притаманні для українських підприємств.

За МСФЗ витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками за конкретними статтями доходів, що припускає одночасне визнання прибутків та витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій.

Витрати визнаються у звітності в момент вибуття активу або збільшення зобов'язання, які призводять до зменшення власного капіталу підприємства, на основі систематичного та раціонального їх розподілу протягом тих звітних періодів, коли надходять відповідні економічні вигоди.

Порівняння структури інших витрат операційної діяльності за нормативно-правовими системами свідчить, що не всі витрати іншої операційної діяльності, які регламентовані вітчизняним бухгалтерським законодавством, будуть відноситися до складу податкових витрат платника податку: відмінність зумовлено тим, що у П(С)БО 16 «Витрати» структура витрат операційної діяльності встановлена з метою розрахунку фінансового результату суб'єкта господарювання у звітному періоді і орієнтована на зовнішніх і внутрішніх користувачів інформації.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПрАТ «ПИНЯЗЕВИЦЬКИЙ КАР'ЄР»

2.1 Фінансовий облік витрат операційної діяльності

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» розробляє Пинязевицьке — II родовище гранітів площею 33 га, що знаходиться в 3 кілометрах на північний захід від ст. Пинязевичі південно-західної залізниці та в 0,8 км від смт. Гранітне Гранітненської сільської ради Малинського району Житомирської області [64].

Статут ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» наведений у Додатку Ж. Згідно до нього предметом діяльності підприємства є: розробка родовищ корисних копалин і виробництво нерудних будівельних матеріалів, бетонних виробів та інших будівельних матеріалів; підготовка ділянок для гірничих та інших робіт; реалізація виробленої товариством продукції; фінансування промислового виробництва і будівництва, в тому числі будівництва житлових, побутових приміщень та об'єктів соціально-культурного призначення тощо.

Організаційна структура ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» наведена у Додатку З.

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» має такі структурні підрозділи: гірничий цех; автотранспортний цех; ремонтний цех; енергетичний цех.

Основна продукція ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» — щебінь фракцій 0-40 мм, 0-70 мм, 2-5 мм, 0,63-2 мм, 5-10 мм, 5-20 мм, 10-20 мм, 20-40 мм, 40-70 мм, бутовий камінь. Вантаження сировини в самоскиди БелАЗ здійснюється за допомогою екскаваторів ЕКГ-5, ЕКГ-4, 6, Volvo, навантажувача САТ 998 G. Гірничу масу самоскиди транспортують до приймального бункера дробильного цеху [64].

Реалізація готової продукції ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» здійснюється на ринку України. Економіка України перебуває під впливом непередбачувальної ситуації з безпекою на сході України, наявністю значних умовних зобов'язань і

державного боргу, а також під впливом не стабільного функціонального банківського і фінансового секторів.

Стабілізація економічної і політичної ситуації залежить від здатності уряду України продовжувати реформи, від дій НБУ із стабілізації банківського сектора, а також від можливості української економіки в цілому адекватно реагувати на зміни на ринках.

Підприємство може залишатися конкурентоспроможним на внутрішньому і зовнішньому ринках за рахунок переорієнтації на інші ринки, доречного стратегічного управління та ефективного використання антикризових заходів.

Основним ринком збуту продукції та основним постійний клієнтом ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» є ТОВ «Юнігран».

Зниження обсягів виробництва продукції за окремими номенклатурами пояснюється триваючим спадом розвитку світової економіки. Низький рівень світових цін на продукцію гірничодобувного підприємства. Зменшився вид номенклатури. Згідно зниження попиту на щепеневу продукцію на 60% протягом 2018 року. Для забезпечення стійкої роботи ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в 2019 році в умовах жорсткої конкуренції на тлі світової кризи здійснюється пошук нових шляхів підвищення привабливості своєї продукції, зниження виробничих витрат, підвищення ефективності технологічних процесів.

Основні конкуренти ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»: АТ «Малинське КДЗ», АТ «Коростенський кар'єр» Житомирської області.

Основним постачальником за основними видами матеріалів, що займають більше 10% в загальному обсязі постачання, є: ТОВ «Юнігран» - запчастини; ПП «Укрпалетсистем» ПММ, ТОВ «Продмаркетпром» - метал, «Житомиробленерго» - електроенергія; АТ «МКДЗ» - вибухові роботи.

Ціни на продукцію власного виробництва визначаються ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» самостійно з врахуванням основних ціноутворюючих факторів таких як: рівень поточних витрат на виготовлення продукції, ціни споріднених товарів, умови оплати, інших чинники. Підприємство застосовує ціни, що визначаються та затверджені у внутрішніх локальних та розпорядчих

документах. Структура ринкових договірних цін визначаються такими складовими:

- собівартістю виробу, що містить витрати на створення, виробництво і реалізацію;
- прибуток, величина якого визначається ринковою ситуацією (попитом і пропозицією);
- податок на додану вартість.

Аналіз економічної діяльності підприємства надає змогу побачити чи ефективно працює підприємство.

На підставі даних Звітів про фінансові результати ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 рр. проведемо горизонтальний аналіз Звіту про фінансові результати підприємства (Додаток К.1). На підставі даних Балансів ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 рр. проведемо горизонтальний аналіз Балансу підприємства (Додаток К.2). Вертикальний аналіз Звіту про фінансові результати ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 рр. наведений в Додатку К.3, а вертикальний аналіз Балансу – в Додатку К.4.

Для успішної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» у майбутньому необхідно і в подальшому продовжувати забезпечувати зростання власних оборотних коштів підприємства.

Основним показником результативності підприємства є прибутковість власного капіталу, яка визначається відношенням чистого прибутку до власного капіталу.

Складові прибутковості власного капіталу ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 роки наведені у Додатку К.5.

Показники прибутковості продажу, фінансового важеля та ліквідності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 роки наведені у Додатку К.6.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» характеризується достатнім рівнем платоспроможності, що визвано низьким рівнем залежності підприємства від короткострокових позичених коштів.

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за типом є великим підприємством. Воно

веде бухгалтерський, податковий облік та статистичну звітність у встановленому порядку, представляє звіти в державні органи та несе відповідальність за їх достовірність.

Однією з основних умов успішної діяльності будь-якого підприємства є правильна організація на ньому бухгалтерського обліку.

Оперативний, бухгалтерський, податковий та статистичний облік і звітність у ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» ведеться за нормами, що діють в Україні.

Обрана облікова політика застосовується підприємством із року в рік. У будь-якому разі вона має залишатися незмінною принаймні протягом календарного року (з 1 січня по 31 грудня).

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» веде бухгалтерський облік за Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Важливим аспектом формування наказу про облікову політику є розкриття методики ведення обліку окремих фактів господарської діяльності, щодо яких діючі стандарти та інші нормативні акти не містять конкретних рекомендацій щодо правил їх обліку. Тому підприємство самостійно встановлює відповідний спосіб ведення обліку з конкретного питання, виходячи з діючих положень.

Бухгалтерський облік, який ведеться на ПрАТ «Пинязевицький кар'єр», регулюється наказом «Про організацію бухгалтерського обліку й облікову політику підприємства» № 1 від 04.01.2018 р. (Додаток М), згідно до якого бухгалтерський облік на підприємстві здійснюється бухгалтерією, яку очолює головний бухгалтер.

У формуванні облікової політики визначальна роль належить керівнику і головному бухгалтеру. Від їх компетенції та взаємостосунків залежить успішне провадження облікової політики на ПрАТ «Пинязевицький кар'єр».

Обрана облікова політика застосовується підприємством із року в рік. У будь-якому разі вона має залишатися незмінною протягом календарного року.

Зміна облікової політики можлива у випадках, передбачених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, у зв'язку зі змінами в законодавстві, розробкою та застосуванням нових методів ведення обліку або

суттєвими змінами в умовах роботи чи у структурі ПрАТ «Пинязевицький кар'єр». Якщо такі зміни відбулися, то про це ґрунтовно повідомляється у пояснювальній записці до річної звітності.

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» веде облік таких витрат операційної діяльності:

- собівартість реалізації;
- витрати на збут;
- адміністративні витрати;
- інші витрати операційної діяльності.

У ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» бухгалтерський облік витрат операційної діяльності ведеться із застосуванням рахунків 9 класу.

Облік витрат операційної діяльності посідає визначальне місце в обліково-аналітичному процесі підприємства, оскільки на ньому базуються економічні показники виробництва продукції.

Первинними документами, які використовуються для відображення операційних витрат, виступають:

по основних засобах — «Розрахунок амортизації основних засобів», «Інвентаризаційний опис основних засобів»;

по виробничих запасах — «Лімітно-забірна картка», «Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів», «Інвентаризаційний опис товарно-матеріальних цінностей»;

по малоцінних та швидкозношуваних предметах — «Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів»;

щодо грошових коштів — «Видатковий касовий ордер», виписка банку, «Акт інвентаризації наявності грошових засобів»;

щодо заробітної плати — «Табель обліку використання робочого часу», а також складена на його підставі «Розрахунково-платіжна відомість» та ін.

В Додатку Е наведено перелік первинних документів щодо обліку витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр».

Адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати не

включаються до складу собівартості реалізованих товарів, а тому інформація про такі витрати узагальнюється на рахунках обліку витрат звітного періоду – 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності».

Для узагальнення інформації про адміністративні витрати в Плані рахунків бухгалтерського обліку передбачений рахунок 92 «Адміністративні витрати», за дебетом якого відображаються суми визнаних адміністративних витрат, за кредитом – їх списання на рахунок 791 «Результат основної діяльності».

На рахунку 93 «Витрати на збут» ведеться облік витрат, пов'язаних із збутом (реалізацією, продажем) продукції, товарів, робіт і послуг. За дебетом рахунку відображається сума визнаних витрат на збут, за кредитом – їх списання на рахунок 79 «Фінансові результати» [24].

Інші витрати операційної діяльності обліковують на рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності». За дебетом рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» відображається сума визнаних витрат, за кредитом – їх списання на рахунок 79 «Фінансові результати».

Рахунки господарських процесів щомісячно закриваються, залишки по цих рахунках в кінцевому підсумку (через серію бухгалтерських проводок) переносяться на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» [24].

Аналітичний облік дозволяє деталізувати напрями використання операційних витрат.

Фінансовий облік витрат операційної діяльності розглянемо на прикладі Приватного акціонерного товариства «Пинязевецький кар'єр», предметом діяльності якого є видобуток гірничої маси (камінь бутовий).

Облік загальновиробничих витрат на організацію виробництва та управління цехами, дільницями, відділеннями, бригадами та іншими підрозділами основного і допоміжного виробництва, також витрати на утримання та експлуатацію машин та устаткування ведеться на ПрАТ «Пинязевецький кар'єр» на рахунку 91 «Загальновиробничі витрати».

Рахунок 91 «Загальновиробничі витрати» – активний, витратний, збірно-

розподільчий, призначений для обліку господарських процесів. За дебетом рахунку 91 «Загальновиробничі витрати» відображається сума визнаних витрат, за кредитом – щомісячне, за відповідним розподілом, списання на рахунки 23 «Виробництво» та 90 «Собівартість реалізації» [24].

Кореспонденцію рахунків з обліку загальновиробничих витрат ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2018 р., складену на підставі оборотно-сальдової відомості по рахунку 91 (Додаток Н.1), наведено в Додатку Н.2.

При обліку загальновиробничі витрати поділяються на змінні та постійні.

Змінні та постійні загальновиробничі витрати розподіляються за кожним об'єктом витрат з використанням бази розподілу (годин праці, машино-годин, заробітної плати, обсягу діяльності, прямих витрат тощо). Змінні витрати повністю списуються на виробничу собівартість продукції. Змінні загальновиробничі витрати визначаються за фактичними обліковими даними. Якщо підприємство не веде окремого обліку постійних і змінних витрат або за обліковими даними неможливо визначити фактичної суми таких витрат, то для визначення змінних витрат може бути визначена питома вага цих витрат на одиницю продукції. Наприклад, електроенергія при незмінних тарифах буде зростати прямо пропорційно зростанню обсягу виробництва. У зв'язку з цим суми змінних витрати можуть бути визначені як добуток обсягу виробництва на суму змінних витрат розрахованих на одиницю продукції.

Постійні витрати в межах нормальної потужності відносяться на виробництво, а нерозподілені постійні загальновиробничі витрати включаються до собівартості реалізованої продукції.

Облік адміністративних витрат ведеться у ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» на рахунку 92 «Адміністративні витрати», за дебетом якого відображається сума адміністративних витрат, за кредитом – їх списання на рахунок 791 «Результат операційної діяльності» [24].

Кореспонденцію рахунків з обліку адміністративних витрат ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2018 р., складену на підставі оборотно-сальдової відомості по рахунку 92 (Додаток Н.3), наведено в Додатку Н.4.

Облік витрат на збут ведеться у ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» на рахунку 93 «Витрати на збут», за дебетом якого відображається сума витрат на збут, за кредитом – їх списання на рахунок 791 «Результат операційної діяльності» [24].

Кореспонденцію рахунків з обліку витрат на збут ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2018 р., складену на підставі оборотно-сальдової відомості по рахунку 93 (Додаток Н.5), наведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

**Кореспонденція рахунків з обліку витрат на збут
ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2018 р.**

Зміст господарських операцій	Дебет	Кредит	Сума, грн.
Нараховано знос основних засобів, пов'язаних зі збутом продукції	93	131	517497,42
Списано витрати на збут на рахунок фінансових результатів	791	93	517497,42

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Облік інших витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» ведеться на рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» з використанням таких субрахунків:

- 943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів»;
- 944 «Сумнівні та безнадійні борги»;
- 945 «Втрати від операційної курсової різниці»;
- 948 «Визнані штрафи, пені, неустойки»;
- 949 «Інші витрати операційної діяльності».

Кореспонденцію рахунків з обліку інших витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2018 р., складену на підставі оборотно-сальдової відомості по рахунку 94 (Додаток Н.6), наведено в Додатку Н.7.

Щомісячне списання інших витрат операційної діяльності на фінансові результати здійснюється на підставі розрахунку (довідки), складеної бухгалтером підприємства.

Для обліку витрат операційної діяльності і відображення кредитових оборотів на рахунках обліку операційних витрат на ПрАТ «Пинязевицький

кар'єр» застосовуються Журнали 5 і 5А и Відомість 5.1 аналітичного обліку запасів (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Відображення витрат операційної діяльності в облікових регістрах та фінансовій звітності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»

Шифр та назва рахунку	Регістри обліку	Номер рядка в Звіті про фінансові результати (ф.№2)	Номер рядка в Примітках до річної фінансової звітності
90 «Собівартість реалізації»	Журнал 5 /5А	2050	-
91 «Загальновиробничі витрати»	Журнал 5 / 5А	-	-
92 «Адміністративні витрати»	Журнал 5 / 5А	2130	-
93 «Витрати на збут»	Журнал 5 / 5А	2150	-
94 «Інші витрати операційної діяльності»	Журнал 5 /5А	2180	440-490

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Закриття обороту визнаних витрат операційної діяльності за звітний період здійснюється на рахунку 791 «Результат операційної діяльності».

2.2 Облік витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»

Фінансові результати діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр», його конкурентоспроможність залежать від ефективності системи управління витратами операційної діяльності.

Система управління витратами на підприємстві передбачає виконання всіх функцій управління, тобто функції повинні реалізовуватись через елементи управлінського процесу: прогнозування, планування, нормування, організація, калькулювання, мотивація та стимулювання, облік, аналіз, регулювання та контроль витрат. Виконання всіх функцій управління по всіх елементах – це взаємодія керуючої підсистеми (суб'єкт управління) на керовану підсистему

(об'єкт управління).

Основним завданням системи управління витратами операційної діяльності є досягнення економії ресурсів та підвищення ефективності їх використання, що повинно забезпечити зниження собівартості й, відповідно, підвищення показників прибутку та рентабельності.

Управління витратами операційної діяльності на ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» здійснюється з метою пошуку резервів зниження витрат, і відповідно, максимізації прибутку.

Управлінням витратами операційної діяльності на ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» займається планово-економічний відділ, який виконує наступні завдання:

- формування планових витрат за усіма видами діяльності підприємства;
- здійснення аналізу у розрізі кожного елемента на базі понесених фактичних витрат;
- визначення відсотку виконання плану з витрат;
- аналіз чинників, що спричинили відхилення фактичного розміру витрат від запланованого;
- оптимізація та корегування витрат у розрізі кожного елемента витрат;
- аналіз собівартості всіх видів продукції.

Управлінський облік є основою системи інформаційного забезпечення. Він дозволяє здійснювати виявлення, аналіз, контроль, нагромадження, інтерпретацію та передавання інформації, яка використовується в процесі управління витратами, та прийнятті інших управлінських рішень. Оскільки більшість рішень приймається на основі зіставленні витрат і доходів, то основним об'єктом управлінського обліку є саме операційні витрати підприємства, які досліджуються за різними ознаками.

Відмінність управлінського обліку полягає в тому, що, крім обліку витрат і калькулювання собівартості продукції, спеціальний обліковий апарат виконує всі операції, пов'язані з управлінням собівартістю продукції на підприємстві: узагальнення матеріальних, трудових і фінансових нормативів витрат у вигляді нормативної калькуляції собівартості виробів, внутрішньозаводське планування

собівартості продукції в центрах витрат і відповідальності та на підприємстві в цілому, аналіз собівартості продукції за окремими виробами та статтями калькуляції, підготовка проектів управлінських рішень.

Головною метою управлінського обліку є допомогти підприємству досягти його стратегічних цілей. Досягнення стратегічних цілей означає задоволення потреб клієнтів, акціонерів та інших учасників господарської діяльності (постачальників, персоналу тощо).

Тому основну увагу зараз концентрують на створенні вартості для клієнтів, акціонерів та інших учасників шляхом ефективного використання ресурсів.

Управлінський облік пов'язує обліковий процес з процесом управління. Функції управління та інформація, що забезпечує їх дію, дозволяють сформулювати функції управлінського обліку.

На основі управлінського обліку складаються внутрішні бухгалтерські звіти, інформація яких призначена для власників підприємства і на основі якої прослідковується фінансовий стан підприємства.

Керівництво ПрАТ «Пинязевецький кар'єр» формує стратегічні цілі управління підприємством, воно отримує: інтегровані управлінські звіти про результати виробничої, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства та її основні структурні підрозділи за минулий звітний період та на конкретний період часу; матеріали аналізу впливу внутрішніх та зовнішніх факторів на результати діяльності підприємства та її основних структурних підрозділів; планові та прогнозні показники на майбутній період.

Аналіз динаміки витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевецький кар'єр» за 2014-2018 роки за даними Звітів про фінансові результати підприємства (Додаток Л) проведемо в Додатку П.1.

Отже, сума витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевецький кар'єр» в 2015 році зменшилась на 45944 тис. грн., або на 46,65% порівняно з 2014 роком, в 2016 році – на 10629 тис. грн., або на 20,23% порівняно з 2015 роком, в 2017 році – збільшилась на 7543 тис. грн., або на 18% порівняно з 2016 роком, а в 2018 році – зросла на 678 тис. грн., або на 1,37% порівняно з 2017 роком.

Динаміку витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 роки графічно наведено на рис. 2.2.

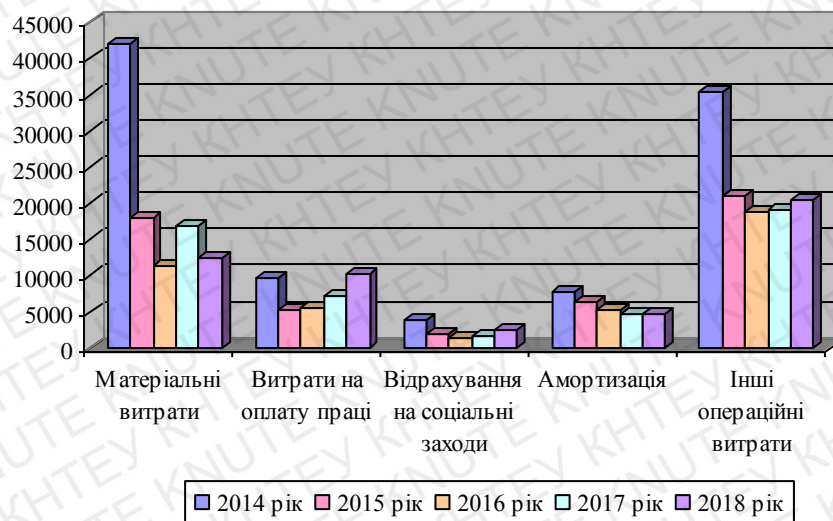

Рис. 2.2. Динаміка витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 роки

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Варто звернути увагу на витрати на оплату праці та відрахування на соціальні заходи. Ці дві величини взаємопов'язані між собою та доповнюють одна одну, а саме: збільшення витрат на оплату праці обумовлює відповідне збільшення відрахувань на соціальні заходи та навпаки.

Витрати на оплату праці персоналу ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» протягом в 2015 році зменшились порівняно з 2014 роком на 4399 тис. грн., або на 45,21%, а з 2016 року – мали тенденцію до зростання. Витрати на оплату праці персоналу ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» протягом 2014-2015 років мали тенденцію до зниження, а з 2016 року – зростали.

До складу інших операційних витрат ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» включаються витрати операційної діяльності, такі як витрати на відрядження, на послуги зв'язку, плата за розрахунково-касове обслуговування тощо. Інші операційні витрати підприємства протягом 2014-2015 років мали тенденцію до зниження, а з 2016 року – зростали.

Далі проведемо аналіз структури витрат операційної діяльності ПрАТ

«Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 рр. (Додаток П.2).

Як бачимо, найбільшу частку у витратах операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в 2016 році займали інші операційні витрати (44,95%), а також матеріальні витрати (26,81%), а найменшу частку – відрахування на соціальні заходи (2,96%).

Найбільшу частку у витратах операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в 2017 році, також, як й в попередньому році, займали інші операційні витрати (38,66%), а також матеріальні витрати (33,79%), а найменшу частку – відрахування на соціальні заходи (3,37%).

Структуру витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в 2018 році графічно наведено на рис. 2.3.

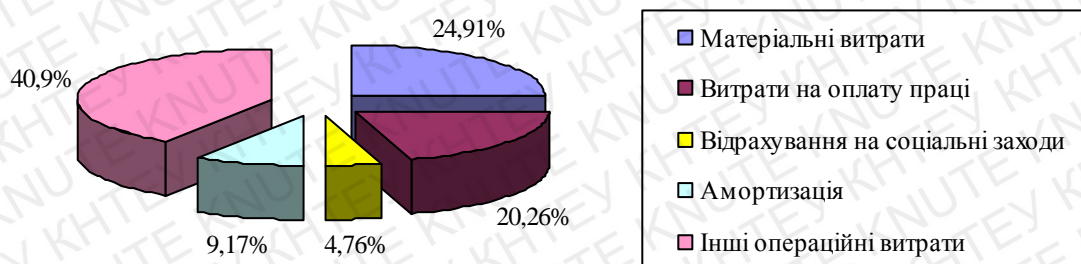

Рис. 2.3. Структура витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в 2018 році

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Отже, найбільшу частку у витратах операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в 2018 році, також, як й в попередніх роках, займали інші операційні витрати (40,9%), а також матеріальні витрати (24,91%). Структура інших операційних витрат в 2017 році зменшилась на 6,3 пунктів структури порівняно з 2016 роком, а в 2018 році – зросла на 2,24 пунктів структури порівняно з 2017 роком.

Структура матеріальних витрат ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в 2017 році збільшились на 6,98 пунктів структури порівняно з 2016 роком, а в 2018 році – зменшились на 8,89 пунктів структури порівняно з 2017 роком.

Відрахування на соціальні заходи протягом аналізованого періоду займали

найменшу частку в операційних витратах ПрАТ «Пинязевицький кар'єр». Їх частка в 2017 році збільшилась на 0,41 пунктів структури порівняно з 2016 роком, а в 2018 році – на 1,39 пунктів структури порівняно з 2017 роком.

Проаналізувавши систему управління витратами операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» можна зазначити, що на підприємстві необхідно підвищити технічний рівень виробництва, удосконалити організацію виробництва та праці, приділити увагу обсягу виробництва та структурі продукції, а також вжити заходів, пов'язаних з поліпшенням використання робочої сили.

Основною складовою підприємства в системі управління витратами є саме механізми управління витратами компанії, де собівартості продукції та розподілу загальних витрат на змінні та постійні привертається найбільша увага.

Для раціональнішого та ефективнішого використання матеріальних витрат й покращення ефективності виробництва в цілому, ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» можна запропонувати впровадити такі заходи, як:

- впровадження інноваційних технологій зберігання та розробки сировини;
- створення гарантійного запасу постачання матеріальних запасів;
- чітке дотримання технологічної дисципліни, що призводить до скорочення витрат від браку;
- застосування ресурсозберігаючих технологій, що забезпечують економію матеріалів та енергії, вивільнення робітників;
- використання технологічного обладнання в економічно ефективних сферах та режимах;
- збалансована експлуатація виробничих потужностей, що призводить до скорочення вартості основних засобів, незавершеного виробництва та запасів продукції;
- розробка оптимальної стратегії технічного розвитку підприємства, що забезпечує раціональний рівень витрат на створення технічного потенціалу підприємства;
- підвищення організаційного рівня виробництва, що призводить до

скорочення втрат робочого часу, тривалості виробничого циклу і, як наслідок, зниження собівартості продукції та величини оборотних засобів підприємства;

- запровадження ефективної системи внутрішньовиробничих економічних відносин, що сприяють економії всіх видів ресурсів та підвищенню якості продукції;

- впровадження раціоналізації організаційної структури системи управління виробництвом, що призведе до скорочення витрат на управління та підвищить його ефективність.

Зниження питомих витрат сировини та матеріалів забезпечує виробництву великі економічні вигоди. Воно надає можливість з даної кількості матеріальних ресурсів виробити більше готової продукції і тому виступає як одна із серйозних передумов збільшення масштабів виробництва.

Прагнення до економії матеріальних витрат спонукає до впровадження нової техніки та удосконаленню технологічних процесів.

Скорочення витрат по амортизації основних засобів можна досягнути шляхом кращого їх використання, максимізації їх завантаження, а також списання з балансу непрацюючого та морально застарілого обладнання.

Висновки за розділом 2

Основні переваги обліку витрат діяльності полягають в тому, що він точно відображає, де були здійснені витрати та створює передумови для їх скорочення. Облік витрат допомагає керівництву підприємства виявляти ті підрозділи, які відповідальні за здійснені витрати.

В бухгалтерському обліку витрати операційної діяльності відображаються одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

ПрАТ «Пинязевецький кар'єр» для обліку витрат операційної діяльності використовує такі рахунки бухгалтерського обліку: 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності». В кінці кожного періоду ці витрати списуються на

фінансові результати (окрім загально виробничих витрат, які списуються на виробництво готової продукції).

Витрати операційної діяльності поділяються на матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизацію та інші операційні витрати.

Економічний аналіз витрат операційної діяльності є важливим інструментом управління ними.

Економія в споживанні матеріальних витрат, які займають істотну частку у витратах операційної діяльності ПрАТ «Пинязевецький кар'єр», сприяє поліпшенню використання виробничих потужностей та підвищенню суспільної продуктивності праці, а також зниженню собівартості продукції підприємства. Істотно впливаючи на зниження собівартості продукції, економія матеріальних витрат надає позитивний вплив і на фінансовий стан підприємства.

Отже, економічний аналіз витрат операційної діяльності є важливим інструментом управління ними, що дозволяє надати узагальнену оцінку ефективності використання ресурсів і визначити резерви збільшення прибутку та зниження ціни одиниці продукції підприємства.

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПрАТ «ПІНЯЗЕВИЦЬКИЙ КАР'ЄР»

3.1 Напрями удосконалення обліку витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»

Система управління витратами буде ефективною лише в тому випадку, якщо будуть враховані особливості кожного підприємства, охоплені всі процеси, що здійснюються підприємством та буде побудована у відповідності до принципів управління.

Особлива роль в системі управління витратами належить формуванню облікової інформації про витрати, від якості якої залежить правильність та дієвість рішень, що приймаються.

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» можна також запропонувати наступні заходи щодо оптимізації витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства:

1. Підвищення технічного рівня виробництва, яке забезпечується впровадженням нової, прогресивної технології, застосуванням нових видів сировини і матеріалів; використанням інноваційної техніки та обладнання; автоматизацією і механізацією виробничих процесів.
2. Вдосконалення організації виробництва і праці за рахунок зміни форм і методів праці, вдосконалення апарату управління, скорочення витрат на нього, а також зниження транспортних витрат.
3. Зміна обсягу і структури продукції. Це зміна номенклатури і асортименту; зниження матеріаломісткості і трудомісткості продукції.
4. Поліпшення використання природних ресурсів, застосування більш дешевих матеріалів, повторне їх використання, безвідходні технології виробництва.
5. Введення і освоєння нових цехів, виробництв і виробничих одиниць,

диверсифікація виробництва.

6. Використання альтернативних методів зниження витрат: розмежування витрат на виробництво нестандартної продукції і продукції вищої якості; застосування єдиної системи калькулювання витрат на всіх стадіях життєвого циклу продукції; чітке виділення витрат на управління, підготовку і оновлення процесу виробництва і т.д.

7. Вивчення причин браку та зниження собівартості за рахунок скорочення витрат від браку і інших непродуктивних витрат, що дасть можливість скорочення і більш раціонального використання відходів виробництва.

Зубілевич С. та Зоріна В. пропонують на рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» обліковувати не лише витрати на дослідження і розробки, собівартість реалізованої іноземної валюти, собівартість реалізованих виробничих запасів, сумнівні та безнадійні борги, втрати від операційної курсової різниці, втрати від знецінення запасів, нестачі і втрати від псування цінностей, штрафи, житлово-комунальних і обслуговуючих господарств, дитячих дошкільних закладів, будинків відпочинку, санаторіїв та інших закладів оздоровчого і культурного призначення, але й робити розподіл їх на відповідні рахунки 791, 792 та 793 за видами діяльності, однак з таким підходом неможливо погодитись з причини того, що інші витрати операційної діяльності обліковуються на субрахунку 791, а якщо витрати потрібно облікувати на субрахунках 792 та 793, то потрібно вже змінити класифікацію таких витрат [22, с. 92].

Для удосконалення обліку в управлінні операційною діяльністю підприємства ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» особливу увагу потрібно приділяти походженню та складу операційних витрат, а також формуванню аналітичної інформації щодо витрат та відображення їх в обліку та звітності.

Для покращання організації обліку витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» необхідно в Наказі про облікову політику підприємства виокремити трансакційні витрати як окремий об'єкт обліку. Це надасть змогу упорядкувати інформацію про витрати операційної діяльності для цілей управління і розробити чи вдосконалити

робочий план рахунків підприємства шляхом запровадження чіткої системи групування витрат у розрізі відповідних статей.

Управлінські системи обліку повинні надавати необхідну інформацію для планування, контролю і вимірювання показників функціонування підприємства. Планування включає перетворення мети і задач в конкретні види діяльності і ресурси, необхідні для досягнення цієї мети та рішення задач.

На ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» розробляються як довгострокові, так і короткострокові плани, і менеджерські облікові функції відіграють в цьому процесі важливу роль.

Бюджетування є першим етапом розробки системи регулярного економічного управління та сприяє оптимізації фінансових потоків і ресурсів підприємства, що дозволяє значно знизити їх обсяг, фінансові потреби фірми, собівартість виробленої продукції і, тим самим, підвищити конкурентоспроможність підприємства.

Для обліку загальновиробничих витрат у ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» можна запропонувати застосовувати систему обліку витрат та калькулювання собівартості за методом «директ-костинг», базою якого є поділ витрат виробництва на змінні та постійні витрати, а це відповідає вимогам ринкової економіки у світовій практиці. Характерною ознакою даної системи є поділ усіх витрат на дві основні групи: змінні, тобто ті, які залежать від обсягу виробництва і зростають у зв'язку із збільшенням випуску продукції, і постійні (умовно-постійні), які не залежать від обсягу виробництва і практично завжди залишаються на одному і тому ж рівні.

Для удосконалення обліку витрат операційної діяльності на ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» особливу увагу потрібно приділяти походженню та складу операційних витрат, а також формуванню аналітичної інформації щодо витрат і відображення їх в обліку та звітності. Для забезпечення достатньої аналітичності інформації її необхідно завчасно перевірити щодо відповідності сучасним вимогам: порівнянності, однозначності тлумачення, достовірності, дохідливості й доречності. Не згрупована, належним чином не оформлена

інформація про витрати підприємства може на деякий час загальмувати процес первинної обробки аналітичної інформації, призвести до помилкової оцінки здійснюваних підприємством господарських процесів, занизити або завищити деякі витрати тощо. Тому ПрАТ «Пинязевецький кар'єр» можна запропонувати ведення аналітичного обліку витрат операційної діяльності.

Налагоджена система управління витратами операційної діяльності підприємства сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства, збільшенню доходів і фінансових результатів, а також закріпить стабільність підприємства в конкурентному ринковому середовищі.

3.2 Заходи удосконалення обліку витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства ПрАТ «Пинязевецький кар'єр»

Бюджетування використовується для організації виробничого процесу (ритмічності, синхронності і т.д.) і по суті являє собою кошторисне планування, яке здобуло найбільшого поширення в командній економіці. Слід зазначити, що фінансова і виробнича концепції виникли майже одночасно.

Бюджет є корисним засобом інформування керівників про ефективність їх роботи у напрямі досягнення поставлених цілей. Він допомагає підприємству виявити потенційні проблеми, пов'язані з конкретними програмами дій і планувати заходи, які допомагали уникнути цих проблем.

Також важливим завданням є складання бюджету витрат, який необхідний для оцінки рентабельності діяльності підприємства, що є найважливішим інструментом управління активами і пасивами підприємства. Правильно складений бюджет надає можливість чіткої взаємодії між виробництвом та відділом постачання, а також дозволяє утримувати величину запасів на прийнятному для підприємства рівні.

Процес постановки бюджетування складається з трьох етапів: технології, організації та автоматизації, було сформовано перелік основних вимог щодо впровадження бюджетування на кожному етапі (табл. 3.1).

**Основні вимоги щодо впровадження бюджетування
на ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»**

Вимоги до технології бюджетування	Вимоги до організації бюджетування	Вимоги до автоматизації бюджетування
1	2	3
<p>Основа бюджету - прогнольні деталізовані значення майбутніх доходів і витрат. Розгляд декількох можливих варіантів розвитку ринкових виробничих ситуацій. Корисність інформації, сформованої в системі бюджетування для прийняття управлінських рішень Врахування бізнес-структури та факторів зовнішнього та внутрішнього середовища при розробці бюджетів. Використання коректної термінології. Єдність планових та фактичних форм бюджетів. Врахування всієї інформації, яка може вплинути на фінансово-економічний стан підприємства.</p>	<p>Відношення бюджетів до визначеного періоду часу та визначеність часових границь бюджетного періоду. Процес розробки і затвердження бюджетів - це ланцюг домовленостей між різними членами організації. Використання бюджетування без відриву від стратегічного планування та системи нормування. Взаємозв'язок бюджетування з системою управлінського обліку. Правильне виділення центрів фінансової відповідальності. Наявність системи мотивації, направленої на досягнення працівниками бюджетних показників. Участь в бюджетуванні всіх підрозділів підприємства. Планово-фактичний контроль за виконанням бюджетів. Наявність регламенту бюджетування та опису фінансової моделі (методики бюджетування). Створення на підприємстві бюджетного комітету.</p>	<p>Правильна автоматизація бюджетних процесів</p>

Джерело: розроблено автором на основі [71, с. 368]

Таким чином, на основі сформованих вимог для кожного етапу постановки бюджетування на підприємстві, в якості принципів бюджетування пропонується використовувати п'ятнадцять складових (табл. 3.2).

Принципи впровадження бюджетування на ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»

Принцип	Сутність
1	2
Часової визначеності	Бюджети повинні відноситись до визначеного періоду часу, а бюджетний період повинен мати визначені часові границі.
Релевантності інформації	Інформація, сформована в системі бюджетування повинна бути корисною для прийняття управлінських рішень. При плануванні бюджетів важливо враховувати всю основну інформацію, яка може вплинути на фінансовий результат, фінансовий потік і фінансовий стан підприємства та додержуватись єдності планових і фактичних форм звітності.
Зв'язаності зі стратегією підприємства	Визначені на основі стратегічного плану показники діяльності повинні бути співвіднесені з усіма складовими генерального бюджету, що розробляється на плановий період.
Нормативності	Невідривність нормативів з системою бюджетування.
Коректності	Під час бюджетування необхідно використовувати єдиний понятійний апарат, тобто терміни не повинні мати подвійне значення.
Повноти розробки бюджетування	Бюджетування повинно виконуватись в повній мірі, не викреслюючи жодного етапу впровадження, оскільки тоді воно не буде виконувати функцію управлінської технології.
Невідривності з системою управлінського обліку	Бюджетування і система управлінського обліку повинні бути зв'язані між собою.
Відповідальності	Необхідність правильного виділення центрів фінансової відповідальності підприємства, де впроваджується бюджетування.
Невідривності з системою мотивації	Для забезпечення зацікавленості учасників бюджетування в досягненні підприємством поставлених цілей необхідно розробити механізм мотивації виконання бюджетних показників відповідними центрами фінансової відповідальності.
Послідовності	Процес розробки методології бюджетування і вибір інформаційної системи для його автоматизації - це два послідовних етапи, що не повинні проводитись одночасно.
Передбачуваності	Забезпечення можливості передбачити негативні ситуації під час досягнення цілей підприємства.
Достовірності	Слід не допускати помилок при розрахунку дефіциту (профіциту) БРГК.
Єдності	Потрібно додержуватись єдності планових і фактичних форм бюджетів. Формати бюджетів і звітів повинні співпадати.
Децентралізації	Прагнення до уникнення надмірної централізації управлінських рішень

Джерело: розроблено автором на основі [71, с. 370]

Таким чином, при постановці бюджетування на ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» слід дотримуватися цих принципів, які дозволять уникнути типових

помилки, що виникають при введенні бюджетування на підприємстві. Вони повинні враховуватися при підборі показників, які будуть входити до форматів бюджетів. Чітке визначення та дотримання принципів бюджетування створює умови для ефективної роботи підприємства, раціонального використання ресурсів та запобігає впливу негативних чинників на процес виробництва та реалізації продукції.

Повноцінне бюджетування, як управлінська технологія, повинно включати три взаємопов'язані складові частини: технологія, організація та автоматизація фінансових розрахунків (рис. 3.1).

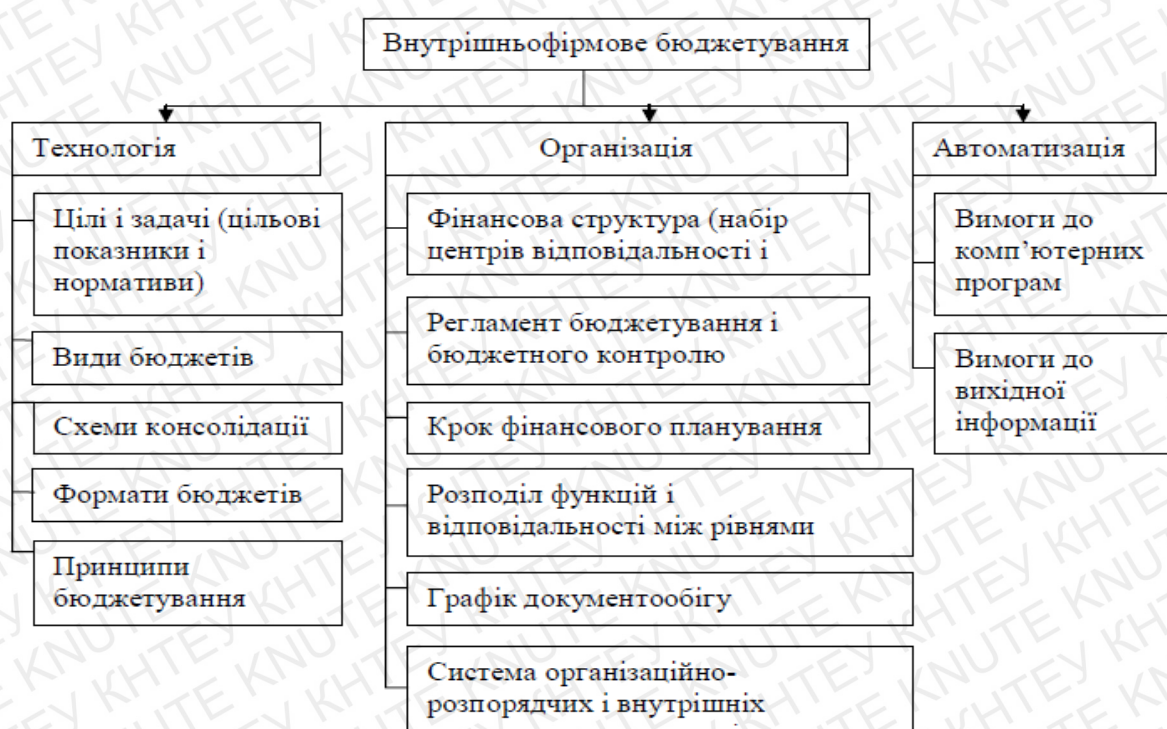

Рис. 3.1. Блок-схема внутрішньофірмового бюджетування

Джерело: Джерело: розроблено автором на основі [71, с. 371]

Якщо зі схеми випадає хоча б один складовий елемент, то навряд чи можна розраховувати на успіх постановки бюджетування. Але необхідно відмітити, що в представленому описі: по-перше, надається перелік необхідних дій без визначення послідовності їх виконання, по-друге, відсутні дії які б забезпечували виконання таких функцій управління як контроль та мотивація процесу досягнення поставлених цілей, по-третє, відсутня узгодженість процесу бюджетування зі стратегією розвитку підприємства, тому ця схема потребує

відповідного удосконалення.

Директ-костинг – це система калькулювання собівартості продукції тільки на основі прямих (змінних) виробничих витрат.

Калькулювання собівартості за системою «директ-костинг» наведено на рис. 3.2.

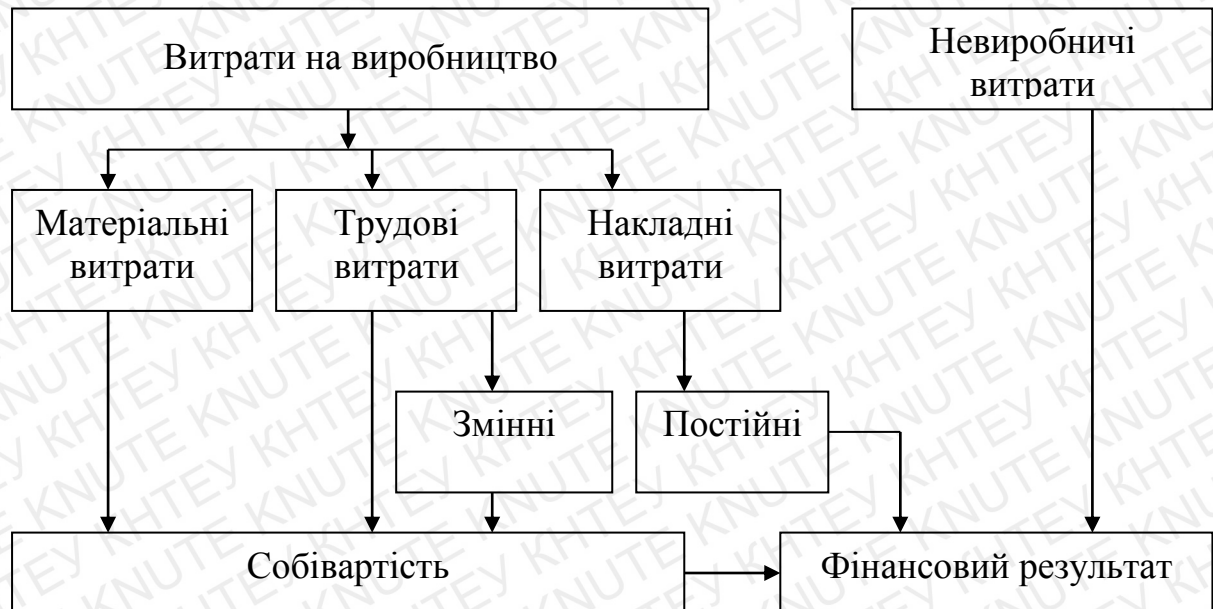

Рис. 3.2. Калькулювання собівартості за системою «директ-костинг»

Джерело: розроблено автором на основі [63, с. 147]

Система «директ-костинг» дозволяє здійснювати більш оперативний контроль за постійними витратами, ніж це можливо при системі повного розподілу витрат, оскільки в процесі контролю за собівартістю продукції використовуються стандартні витрати або гнучкі бюджети.

В системі «директ-костингу» встановлюються стандарти на постійні витрати, а в основу контролю гнучкого бюджету покладено поділ витрат на постійні та змінні. Протягом року всі постійні витрати накопичуються і в кінці звітного року повністю списуються на виробництво. Зміна суми таких витрат контролюється керівництвом підприємства, через те що частина нерозподіленої суми накладних витрат при системі повного розподілу витрат переходить з одного року на інший, контроль за ними послаблюється.

Система «директ-костинг» має ряд переваг, таких як:

- дані про собівартість, обсяг, прибутки, необхідні для цілей планування прибутку, завжди можна отримати з регулярної звітності. Отже, керівництву не потрібно вести паралельно два розрахунки для пов'язання їх один з одним;
- прибуток за певний період не змінюється під впливом постійних накладних витрат при зміні залишків запасів;
- звіти про витрати виробництва і доходи, складені за системою «директ-костинг», в більшій мірі відповідають інтересам керівництва фірми, ніж ті, які складені за системою розподілу витрат між виробами;
- підкреслюється вплив постійних витрат на прибуток, оскільки загальна сума цих витрат за даний період відображається у звіті про доходи;
- директ-костинг об'єднує такі ефективні засоби контролю, як «стандарт-костинг» і гнучкі бюджети;
- показники маржинального доходу дозволяють оперативно оцінити виробу, виходячи з базових критеріїв – території, яку вони займають, категорій замовників тощо;
- система «директ-костинг» оцінює запаси відповідно до поточних витрат, необхідних для виготовлення виробів.

Метод «директ-костинг» є дуже ефективним та часто використовується на підприємствах за кордоном. Метод «директ-костинг» належить до альтернативних підходів калькулювання повної собівартості і базується на обчисленні неповної (обмеженої) собівартості.

Метод «директ-костинг» має такі особливості:

- облік і планування собівартості продукції здійснюється тільки за змінними затратами, причому постійні затрати списуються безпосередньо на фінансовий результат;
- оцінювання залишків готової продукції й незавершеного виробництва проводиться лише за змінними витратами;
- існує можливість вивчення взаємозв'язку і взаємозалежності між обсягом виробництва, витратами і прибутком.

Наявність у складі адміністративних витрат різних за своєю природою та економічною сутністю загальногосподарських витрат, спрямованих на обслуговування та управління підприємством, зумовлює потребу організації відокремленого їх обліку із застосуванням субрахунків у складі рахунку 92 «Адміністративні витрати».

ПрАТ «Пинязевецький кар'єр» можна запропонувати систему аналітичного складника з обліку адміністративних витрат, який деталізовано в табл. 3.3. Такі дані необхідні для аналізу адміністративних витрат відповідно до складених розрахунків, кошторисів, під час прогнозування та ін.

Таблиця 3.3

Аналітичний облік адміністративних витрат ПрАТ «Пинязевецький кар'єр»

Назва рахунку	Рекомендовані субрахунки	Призначення субрахунку
92 «Адміністративні витрати»	92.1 «Витрати на оплату праці апарату управління»	облік відповідно до номенклатури посад, нараховану оплату керівника підприємства, його заступників, головного інженера, працівників економічної і бухгалтерської служб, секретарям
	92.2 «Відрахування на соціальні заходи»	облік внесків на соціальні заходи від нарахованої оплати праці працівників апарату управління
	92.3 «Відрядження і переміщення»	облік витрат на відрядження працівників апарату управління, суми підйомних у разі переміщення цих працівників і членів їхніх сімей
92.4 «Інші адміністративні витрати»	облік канцелярських, поштових і телеграфних витрат; вартість бланків планової, облікової та звітної документації; витрати на утримання адміністративних споруд (опалення, освітлення, водопостачання, амортизація і ремонт будівель)	

Джерело: розроблено автором

Рациональна організація аналітичного обліку адміністративних витрат та витрат на збут ПрАТ «Пинязевецький кар'єр» мають важливе значення для визначення їх рівня, контролю та аналізу, а також об'єктивного відображення фінансових результатів діяльності підприємства.

Для управління процесом збуту продукції підприємство має виконувати

наступні завдання:

- формувати збутову політику підприємства, як основу вдосконалення системи збуту;
- визначати пріоритети, на які доцільно орієнтувати збутову політику;
- визначити основні завдання маркетингового підрозділу та функції керівника маркетингового відділу;
- розглянути загальну модель формування збутової політики, а також доцільність документального закріплення збутової політики;
- досліджувати напрями оптимізації планування продажів.

На основі дослідження еволюції концепцій бізнесу, що сформувалися під впливом розвитку ринку, можна зробити висновок, що діяльність підприємства, пов'язана зі збутом, рекламою та маркетингом, має свої функціональні особливості і є незалежною одна від одної, тому більш інформативною є назва синтетичного рахунку 93 «Витрати на збут, рекламу та маркетинг» та виокремлені у його складі субрахунки.

Для вдосконалення бухгалтерського обліку витрат на збут ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» можна запропонувати доповнити рахунок 93 субрахунками (за кожним видом витрат на збут).

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» до рахунку 93 «Витрати на збут» можна запропонувати відкрити такі аналітичні рахунки:

- 93.1 «Витрати на збут»;
- 93.2 «Витрати на рекламу»;
- 93.3 «Витрати на маркетинг»;
- 93.4 «Витрати на розвідку корисних копалин».

Це сприятиме проведенню ефективного аналізу аналітичної інформації стосовно витрат на збут.

Щодо рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності», пропонуємо перейменувати субрахунок 949 «Інші витрати операційної діяльності» на субрахунок 949 «Інші витрати операційної діяльності за її підвидами», оскільки, згідно з чинним законодавством, назва такого рахунку співпадає із назвою

субрахунку 949 «Інші витрати операційної діяльності», що не відповідає основному підходу в обліку до призначення рахунків та субрахунків як деталізації до них.

Отже, для ефективного групування інших витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства потрібно чітко визначити операції певного виду діяльності у контексті їх облікового відображення та наслідків впливу на фінансові результати підприємства.

Висновки за розділом 3

За результатами проведеного дослідження можна зробити висновок про те, що для того, щоб вдосконалити обліковий процес на підприємстві особливу увагу слід акцентувати саме на витратах операційної діяльності, правильне дослідження та вивчення яких може забезпечити прибутковість діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр».

Оптимізація витрат забезпечує дотримання режиму економії, зростання продуктивності праці, що дозволяє підвищити рентабельність. Прибуток безпосередньо залежить від величини витрат операційної діяльності підприємства. Їх зменшення шляхом ефективного управління без зниження обсягів реалізації зумовлює можливість збільшення прибутку підприємства. Тому правильний облік витрат мають важливе значення для ефективного управління витратами підприємства, а введення аналітичних субрахунків обліку витрат операційної діяльності для їх деталізації, а також прийняття чіткої класифікації дозволить удосконалити облік витрат на підприємстві.

Для підвищення оперативності внутрішньогосподарського контролю витрат у ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в роботі було запропоновано метод бюджетування. Практична реалізація даного методу контролю за витратами операційної діяльності на підприємстві забезпечуватиметься бізнес-плануванням, бюджетуванням та складанням кошторисів витрат.

Застосування на ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в складі інформаційних

систем підсистеми внутрішньогосподарського обліку та її зв'язку з підсистемою фінансового обліку надасть можливість менеджерам постійно контролювати, аналізувати витрати операційної діяльності таких підприємств, які постійно змінюються, а також вирішувати питання з планування (бюджетування), одержувати різноманітні форми внутрішньогосподарської звітності в режимі запиту до бази даних, забезпечуючи оперативну обробку аналітичної облікової інформації.

ВИСНОВКИ

Дослідивши особливості обліку витрат в управлінні операційною діяльністю видобувного підприємства ПрАТ «Пинязевицький кар'єр», можна зробити наступні висновки.

1. Розглянувши економічну сутність, класифікацію та оцінку витрат операційної діяльності, в роботі було з'ясовано, що витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками за конкретними статтями доходів, що припускає одночасне визнання прибутків та витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Основними принципами організації обліку витрат операційної діяльності підприємств є такі, як: періодичність, автономність, безперервність, початкової вартості. Для ефективного управління витратами операційної діяльності на підприємствах розробляється їх класифікація. Основна класифікація здійснюється за видами витрат, за економічними елементами, за статтями калькуляції.

2. Вивчивши концептуальні засади обліку витрат в управлінні операційною діяльністю, в роботі було з'ясовано, що для забезпечення достовірності, повноти, зрозумілості та можливості порівняння облікової інформації на підприємстві повинна бути чинною сформована облікова політика. Основні переваги обліку витрат діяльності полягають в тому, що він точно відображає, де були здійснені витрати та створює передумови для їх скорочення. Облік витрат допомагає керівництву підприємства виявляти ті підрозділи, які відповідальні за здійснені витрати. В бухгалтерському обліку витрати операційної діяльності відображаються одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

3. Дослідивши особливості фінансового обліку витрат в управлінні операційною діяльністю підприємства ПАТ «Пинязевицький кар'єр», в роботі було з'ясовано, що на підприємстві для бухгалтерського обліку витрат операційної діяльності використовуються такі рахунки: 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати

операційної діяльності». В кінці кожного періоду ці витрати списуються на фінансові результати (окрім загальновиробничих витрат, які списуються на виробництво готової продукції). Витрати операційної діяльності поділяються на матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизацію та інші операційні витрати.

4. Економічний аналіз витрат операційної діяльності є важливим інструментом управління ними. Економія в споживанні матеріальних витрат, які займають істотну частку у витратах операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр», сприяє поліпшенню використання виробничих потужностей та підвищенню суспільної продуктивності праці, а також зниженню собівартості продукції підприємства. Істотно впливаючи на зниження собівартості продукції, економія матеріальних витрат надає позитивний вплив і на фінансовий стан підприємства.

5. Оптимізація витрат забезпечує дотримання режиму економії, зростання продуктивності праці, що дозволяє підвищити рентабельність. Прибуток безпосередньо залежить від величини витрат операційної діяльності підприємства. Їх зменшення шляхом ефективного управління без заниження обсягів реалізації зумовлює можливість збільшення прибутку підприємства. Тому правильний облік витрат мають важливе значення для ефективного управління витратами підприємства, а введення аналітичних субрахунків обліку витрат операційної діяльності для їх деталізації, а також прийняття чіткої класифікації дозволить удосконалити облік витрат на підприємстві.

6. Для підвищення оперативності внутрішньогосподарського контролю витрат у ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в роботі було запропоновано метод бюджетування. Практична реалізація даного методу контролю за витратами операційної діяльності на підприємстві забезпечуватиметься бізнес-плануванням, бюджетуванням та складанням кошторисів витрат.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адерихо Ю.А. Прогнозирование циклического общественно-экономического развития внешней и внутренней среды организации [Электронный ресурс] : монография / Ю.А. Адерихо, А.Ф. Крюков, А.Г. Шеломенцов [и др.]. – Красноярск: Сиб. федер. ун-т, 2013. – 404 с.
2. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебник / А.П. Гарнов. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2016. – 365 с.
3. Анализ финансового состояния и финансовых результатов предпринимательских структур: Учебное пособие / И.Т. Абдукаримов, М.В. Беспалов. – М.: НИЦ Инфра-М, 2013. – 215 с.
4. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности промышленного предприятия: Учеб. пособие / Е.Н. Изюмова и др. – 2-е изд. – М.: ИЦ РИОР: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 313 с.
5. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. / Шевчук В.О., Коновалова О.В., Пантелеев В.П.; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту Держкомстату України. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2011. – 399 с.
6. Атамас П.Й. Управлінський облік: Навчальний посібник – Д.-К.: Центр учбової літератури, 2008. – 440 с.
7. Ахрамович В.М., Козлов В.В., Суперсон І.І. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті: Практикум / Націон. акад. статистики, обліку та аудиту. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2013. – 195 с.
8. Баканов М.И., Шеремет А.Д. Теория экономического анализа: Учебник. – 4-е изд., доп. и перераб. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 416 с.
9. Бандурка А.М., Червяков И.М., Посылкина О.В. Финансово-экономический анализ: Учебник / Х.: Ун-т внутр. дел, 1999. – 394 с.
10. Безверхий К.В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні: монографія / К.В. Безверхий, Т.В. Бочуля. – К.: Центр учб. літ.,

2014. – 184 с.
11. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.В. Нападовська, А.В. Алексеева, О.А. Бакурова та ін.; за ред. Л.В. Нападовської. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 395 с.
 12. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ЖІТІ, 2006. – 215 с.
 13. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: практ. посібн. / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. – К.: Лібра, 2004. – 880 с.
 14. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV, зі змінами та доповненнями.
 15. Диагностика финансово-экономического состояния организации: Учеб. пособие / Е.В. Бережная, О.В. Бережная и др. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 304 с.
 16. Дерій В. Термін «витрати» і його трактування для потреб обліку і контролю // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 154-160.
 17. Бутинець Ф.Ф. та ін. Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Ф. Ф. Бутинець та ін.]; під заг. ред. [і з передм.] Ф. Ф. Бутиця. – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
 18. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. – К.: Лібра, 2003. – 704 с.
 19. Голошевич И. Финрезультаты + совокупные доходы: минфиновские трансформации формы № 2 // Бухгалтерия. – 2013. – № 15. – С. 6-7.
 20. Грилицька А.В. Шляхи вдосконалення організації обліку витрат від операційної діяльності / А.В. Грилицька, О.М. Хавроненко // Глобальні та національні економіки. – 2016. – № 14. – С. 928-931.
 21. Зміст та поняття витрат в операційній діяльності підприємства / Осадча Г.Г., Хачко К.М. // Вісник НТУ «ХП». Серія: Нові рішення у

- сучасних технологіях. – Харків: НТУ «ХПІ». – 2014. – №4 (1047). – С. 97-101.
22. Зоріна В.Н., Осадча Г. С., Зорін Г.Г. Фінансова звітність підприємств: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005.
23. Іванова Н.Ю. Аналіз беззбитковості виробництва: теорія та практика. – К.: Лібра, 2002. – 72 с.
24. Інструкція про використання плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року № 291.
25. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.
26. Кобелева И.В., Ивашина Н.С. Анализ финансово-хозяйственной деятельности коммерческих организаций; Учебное пособие. ГРИФ МО РФ. – М.: Инфра-М, 2015. – 256 с.
27. Ковалев В.В. Финансовый менеджмент: теория и практика. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 1024 с.
28. Комплексный анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учебник / Савицкая Г. В., 7-е изд., перераб. и доп. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2016. – 608 с.
29. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: Учеб. пос. / Л.Е. Басовский, Е.Н. Басовская. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 366 с.
30. Конспект лекцій з курсу «Аудит» (для студентів 3 курсу денної і 4 курсу заочної форм навчання спеціальностей 6.050100 – «Економіка підприємств», «Облік і аудит» напряму 0501 – «Економіка і підприємництво» і 6.050200 – «Менеджмент організацій» напряму 0502 «Менеджмент»). / Авт. Харламова О.В. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 54 с.

31. Концепція внутрішнього контролю ефективності організації: Монографія / Н.А. Казакова, Е.И. Ефремова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2015. – 234 с.
32. Корпоративні фінанси: Фінансові розрахунки: навчальний посібник / А.И. Самылин. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2016. – 304 с.
33. Крушельницька О.В. Удосконалення системи управління витратами на підприємствах / О.В. Крушельницька // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 1. – С. 125-129.
34. Ксьондз С.М. Управління витратами іншої операційної діяльності: автореферат на здобуття к. е. н. / С.М. Ксьондз. – Х., 2008. – 21 с.
35. Куліков П.М. Економіко-математичне моделювання фінансового стану підприємства: Навчальний посібник / Куліков П.М., Івашенко Г.А. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2009.
36. Кушина Е. Финотчетность-2013: бухреФОРМА продолжается... // Бухгалтерия. – 2013. – № 15. – С. 8-10.
37. Лень В.С., Гливенко В.В. Звітність підприємства: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2011.
38. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності, із змінами і доповненнями, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 11.04.2013 р. № 476.
39. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433.
40. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затверджені наказом Мінфіну України від 27.06.2013 р. № 635.
41. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: навчально-методичний матеріал. – К.: ІАМЦ аудиту в Україні «Статус», 2012. – 131 с.
42. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004

43. Міжнародні стандарти фінансової звітності. – URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_010
44. Мушински Р., Токар С. ПБУ и МСФО: ФОРМАЛЬНОЕ сближение // Бухгалтерия. – 2013. – № 12. – С. 10-11.
45. Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств».
46. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 17.06.2003 р. № 157 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами».
47. Нападівська Л.В. Управлінський облік: Підруч. для студ. вищ. навч. зал. / Л.В. Нападівська. – К.: Книга, 2008 – 544 с.
48. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
49. Півнюк О.П. Облік витрат операційної діяльності на підприємствах в умовах глобалізації економіки України / О.П. Півнюк // Наукові записки. Серія “Економіка”. – 2010. – Вип. 13. – С. 150-156.
50. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.
51. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-IV, зі змінами та доповненнями.
52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затвержене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290, зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

53. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318, зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.08.2008 р. № 1090, зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0844-08>
55. Порядок подання фінансової звітності. Затверджений постановою Кабінету міністрів України від 28.02.2000 р. № 419.
56. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV, зі змінами та доповненнями.
57. Про забезпечення прозорості у видобувних галузях. Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 18.09.2018 р. № 2545-VIII // Відомості Верховної Ради України, 2018, № 44, ст. 354.
58. Про примітки до річної фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39.
59. Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: [монографія] / Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. – 257 с.
60. Рижиков В.С., Панков В.А., Ровенська В.В., Підгора Є.О. Економіка підприємства: Навч. посібник. – К.: Видавничий дім “Слово”, 2004.
61. Романчук А.Л. Інша операційна діяльність підприємств: зміст та класифікація [Електронний ресурс] / А.Л. Романчук. – Режим доступу: [rusnauka.com/27_lk_2010/Economic8/72159].
62. Савченко В. Я. Аудит: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2007. – 322 с.
63. Садеков А.А. Стратегічне управління підприємством. Управління змінами: навч. посіб. для студ. спец. 8.050107, 7.050107 ден. і заоч. форм навчання / А.А. Садеков, О.Ю. Гусева; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Кафедра приклад. економіки. –

- Донецьк: ДонНУЕТ, 2010. – 413 с.
64. Сайт ПАТ «Пинязевецький кар'єр». URL: <http://pk.unigran.ua>
65. Сидней Д. Грэй. Финансовый учет: глобальный подход: учебно-методическое пособие / Сидней Д. Грэй, Белверд Е. Нидлз; пер. с англ. – Москва: Волтерс Клувер, 2008. – 616 с.
66. Сопко В.В., Ромашко О.М. Облік витрат за міжнародними стандартами фінансової звітності / Сопко В.В., Ромашко О.М. // Економіка і фінанси». – 2016. - т.2. – С. 49-52.
67. Стражев В.И. Теория анализа хозяйственной деятельности: учеб. пособие. – 2-е изд., испр. – Минск: Вышэйшая школа, 2014. – 143 с.
68. Теория и практика анализа финансовой отчетности организаций: учебное пособие / Н.В. Парушина, И.В. Бутенко, В.Е. Губин, О.В. Губина, С.В. Деминова, Н.А. Сучкова, Т.А. Тимофеева; под ред. д.э.н. Н.В. Парушиной. – М.: ИД «ФОРУМ»: ИНФРА-М, 2010. – 432 с.
69. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України. – К.: А.С.К., 2015. – 682 с.
70. Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті. Практикум: навч. метод. посіб. / В. М. Ахрамович; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2013. – 267 с.
71. Управлінський облік: Підруч./Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 792 с.
72. Управлінський облік. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит». Уклад.: О.М. Бондаренко, Л.Л. Турова. – К.: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. – 48 с.
73. Функционально-стоимостный анализ в решении организационно-управленческих задач: теоретич. основы и методика проведения: Моногр. / О.Н. Кузьмина и др. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2015. – 168 с.
74. Финансовый анализ: Учебное пособие / Л.М. Куприянова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2015. – 157 с.

75. Фінансовий облік: підручник для студ. вищ. навч. закл. / Л.В. Нападівська, А.В. Алексеева, О.А. Бакурова та ін.; за ред. Л.В. Нападівської. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2013. – 700 с.
76. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2002. – 360 с.
77. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV, зі змінами та доповненнями.
78. Чернелевський Л.М., Беренда Н.І. Аудит: Теорія і практика: Навчальний посібник. Хай Тек Прес. – 2008. – 560 с.
79. Чернелевський Л.М., Слободян Н.Г., Михайленко О.В. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінансово інвестиційний, стратегічний: Підручник: Хай Тек Прес. – 2008. – 640 с.
80. Чижевська Л.В., Пархоменко В.М., Кривошей М.М. Звітність підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів 7. 050106 «Облік і аудит» / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2003. – 436с.
81. Шпак В. А. Організація бухгалтерського обліку: Концептуальний підхід: Монографія. – К.: Бізнес Медіа Консалтинг, 2011. – 312 с.
82. Шеремет А.Д., Старовойтова Е.В. Бухгалтерский учет и анализ: Учебник / Под. общ. ред. проф. А.Д. Шеремета. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 618 с.
83. Экономика фирмы (организации, предприятия): Учебник / В.Я. Горфинкель, Т.Г. Попадюк; Под ред. Б.Н. Чернышева, В.Я. Горфинкеля. – 2-е изд. – М.: Вузовский учебник: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 296 с.
84. Язлюк Б.О. Організація обліку витрат операційної діяльності в умовах комплексної автоматизації / Б.О. Язлюк, В.В. Волошина // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2016. – № 15. – С. 118-121.

ДОДАТКИ

Додаток А

Джерела інформації за ознаками класифікації витрат в управлінні операційної діяльності підприємства

№ з/п	Ознака класифікації	Джерело інформації	Елементи системи
1.	Зміст витрат	Чабанова Н.В., Упир Т.Я., Василенко Ю.А. Фінансова звітність підприємств: Навчальний посібник. – Х: Фактор, 2006. – 444 с.	Досліджено засади складання фінансової звітності підприємства
2.	Функціонал витрат	Зміст та поняття витрат в операційній діяльності підприємства / Осадча Г.Г., Хачко К.М.// Вісник НТУ «ХП». Серія : Нові рішення у сучасних технологіях. – Харків: НТУ «ХП». – 2014. - №4 (1047). – С. 97-101	Представлено детальне дослідження сутності витрат
3.	За видами діяльності підприємства	Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : практ. посібн. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К.: Лібра, 2004. – 880 с.	Види діяльності
4.	Напрямки використання активів за витратами	Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України – К.: А.С.К., 2015. – 682 с.	Досліджено засади обліку і складання фінансової звітності підприємства
5.	Управління	Ксьондз С.М. Управління витратами іншої операційної діяльності: автореферат на здобуття к. е. н. / С.М. Ксьондз. – Х., 2008. – 21 с.	Елементи управління та контролю

Джерело: розроблено автором на основі [18, 21, 34, 69]

**Огляд наукових шкіл (підходів) щодо визначення сутності об'єкту
управління витратами операційної діяльності підприємств**

№ з/п	Зміст об'єкту управління	Представники наукової школи
1.	Розмежування видів діяльності	Бланк І.А.
2.	Включення до собівартості	Чернелевський Л. М.
3.	Податковий облік витрат	Ткаченко Н.М.
4.	Економічне призначення витрат	Бугинець Ф.Ф.

Джерело: розроблено автором на основі [12, 17, 69, 79]

Характеристика діючої нормативно-правової бази з обліку витрат операційної діяльності підприємства

№ пор.	Нормативний документ	Основні положення	При розкритті яких питань в роботі доцільно використовувати
1	2	3	4
1.	Господарський кодекс України [14]	Визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання.	Застосовується до врегулювання відносин, які виникають у сфері господарських відносин.
2.	Податковий Кодекс України [51]	Класифікація витрат та їх узгодження з бухгалтерським обліком	Визначення узгодження подання фінансової та податкової звітності
3.	Цивільний кодекс України [77]	Регулює особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників.	Застосовується до врегулювання відносин, які виникають у сферах використання природних ресурсів та охорони довкілля, а також до трудових та сімейних відносин
4.	Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. [56]	Визначено організаційні засади обліку і фінансової звітності в Україні, а саме: - мету фінансової звітності; - склад та елементи фінансової звітності; - звітний період; - якісні характеристики фінансової звітності; - принципи підготовки фінансової звітності; - розкриття інформації у фінансовій звітності	При складанні звітності слід дотримувати основних встановлених вимог та принципів
5.	Про забезпечення прозорості у видобувних галузях: Закон України від 18.09.2018 р. № 2545-VIII [57]	Визначає правові засади регулювання та організації збирання, розкриття та поширення інформації з метою забезпечення прозорості та запобігання корупції у видобувних галузях в Україні.	Поширюється на всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, материнські підприємства у видобувних галузях, на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує

Продовження Додатку В

1	2	3	4
			формування державної політики у сфері енергетики та вугільної промисловості, центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, а також на отримувачів платежів.
6.	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. № 73 [48]	Визначається мета, склад та принципи підготовки фінансової звітності, вимоги до визначення і розкриття її елементів	Використано для загальних аспектів організації складання фінансової звітності
7.	Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» [45]	Визначає затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств	Для визначення складу витрат, які включаються до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств
8.	Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 17.06.2003 р. № 157 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами» [46]	Надано порядок відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій об'єктами господарської діяльності у сфері громадського харчування та побутових послуг незалежно від організаційно-правової форми та форми власності відповідно до вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" і національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами	Для визначення порядку бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування з використанням національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку
9.	П(С)БО 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку	Для визначення складу та особливостей обліку доходів підприємства

Продовження Додатку В

1	2	3	4
	України від 29.11.1999 р. № 290 [52]	інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності	
10	П(С)БО 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 [53]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності.	Для визначення складу витрат операційної діяльності, особливостей їх обліку
11.	П(С)БО 31 «Фінансові витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.06.2006 р. № 415	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про фінансові витрати та її розкриття у фінансовій звітності.	Для визначення складу фінансових витрат, особливостей їх капіталізації.
12.	П(С)БО 33 «Витрати на розвідку корисних копалин», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.08.2008 р. № 1090 [54]	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати на розвідку та визначення обсягів і якості запасів корисних копалин та її розкриття у фінансовій звітності.	Для визначення складу витрат на розвідку запасів корисних копалин
13.	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 [50]	Затверджує план рахунків бухгалтерського обліку в Україні	Для вибору рахунків обліку операційних витрат
14.	Методичні рекомендації щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами, затверджені Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від	Надано порядок відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій об'єктами господарської діяльності у сфері громадського харчування та побутових послуг незалежно від організаційно-правової форми та форми власності відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і	Для організації обліку витрат операційної діяльності підприємства ресторанного господарства

Продовження Додатку В

1	2	3	4
	17.06.2003 р. № 157	побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами	
15.	Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 11.04.2013 р. № 476 [38]	Наведені порівнянні показники, що містяться у всіх формах фінансової звітності	Для складання фінансової звітності підприємства
16.	Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433 [39]	Розглядається питання розкриття інформації за статтями балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал.	Для складання фінансової звітності підприємства
17.	Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затверджені наказом Мінфіну України від 27.06.2013 р. № 635 [40]	Наведено порядок формування облікової політики	Для складання та затвердження облікової політики підприємства
18.	Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою Кабінету міністрів України від 28.02.2000 р. № 419 [55]	Наведено порядок складання та подання фінансової звітності	Для складання фінансової звітності підприємства
19.	Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» [42]	Мета цього МСФЗ – забезпечити, щоб перша фінансова звітність суб'єкта господарювання, складена за МСФЗ, та його проміжна фінансова звітність за частину періоду, охопленого цією фінансовою звітністю, містили високоякісну інформацію, яка: а) є прозорою для користувачів і порівняною в усіх віображених періодах; б) забезпечує прийнятну відправну точку для обліку за Міжнародними стандартами	Для складання фінансової звітності підприємства за МСФЗ

1	2	3	4
		фінансової звітності (МСФЗ); в) витрати на її отримання не перевищують вигоди для користувачів.	

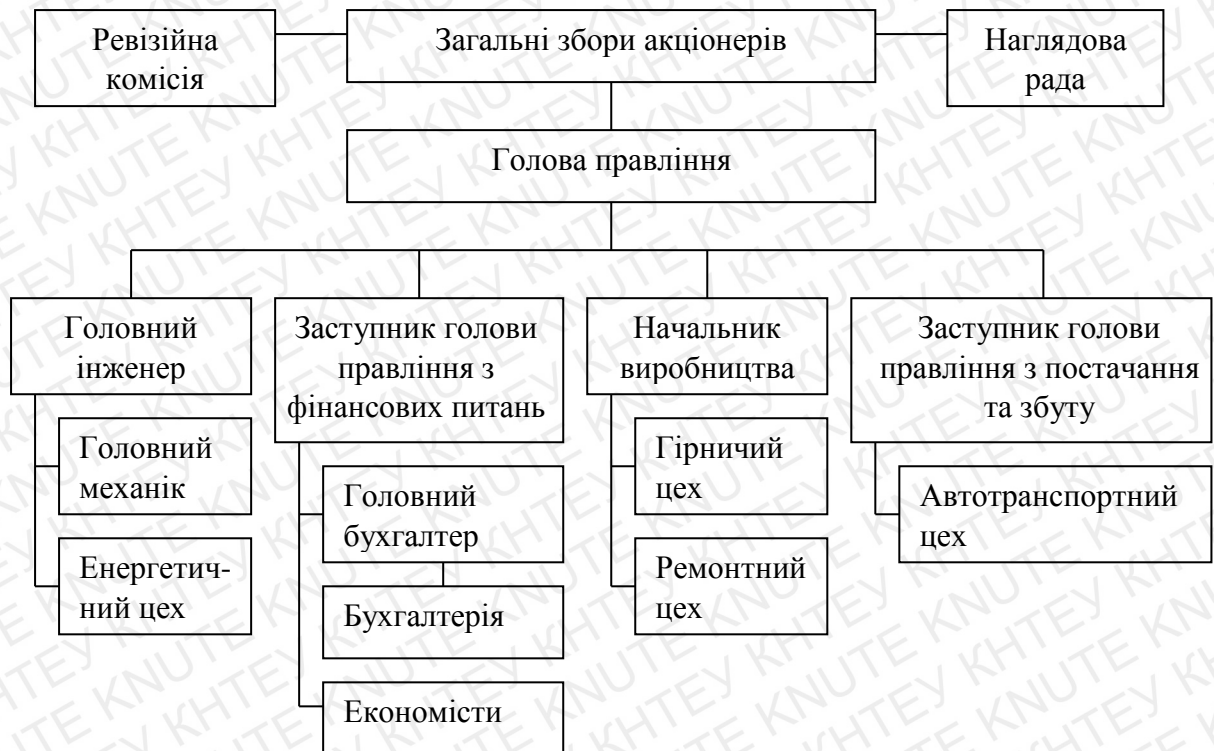
Огляд спеціальної літератури з питань обліку витрат операційної діяльності підприємств

№ пор.	Джерело	Використання в роботі для удосконалення обліку, контролю і аналізу
1.	Голошевич И. Финрезультаты + совокупные доходы: минфиновские трансформации формы № 2 // Бухгалтерия. – 2013. – № 15. – С. 6-7 [19]	Для складання ф. 2
2.	Дерій В. Термін «витрати» і його трактування для потреб обліку і контролю // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 154-160 [16]	Для визначення змісту витрат операційної діяльності
3.	Зоріна В.Н., Осадча Г. С., Зорін Г.Г. Фінансова звітність підприємств: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005 [22]	Для класифікації витрат у ф. 2
4.	Зміст та поняття витрат в операційній діяльності підприємства / Осадча Г.Г., Хачко К.М. // Вісник НТУ «ХП». Серія: Нові рішення у сучасних технологіях. – Харків: НТУ «ХП». – 2014. – №4 (1047). – С. 97-101 [21]	Для з'ясування поняття та складу витрат операційної діяльності
5.	Крушельницька О.В. Удосконалення системи управління витратами на підприємствах / О.В. Крушельницька // Вісник ЖДТУ. – 2010. – № 1. – С. 125-129 [33]	Для розробки шляхів удосконалення системи управління витратами на підприємствах
6.	Півнюк О.П. Облік витрат операційної діяльності на підприємствах в умовах глобалізації економіки України / О.П. Півнюк // Наукові записки. Серія “Економіка”. – 2010. – Вип. 13. – С. 150-156 [49]	Для з'ясування порядку обліку витрат операційної діяльності на підприємствах
7.	Мушински Р., Токар С. ПБУ и МСФО: ФОРМАльное сближение // Бухгалтерия. – 2013. – № 12. – С. 10-11 [44]	Для порівняння з МСФО
8.	Язлюк Б.О. Організація обліку витрат операційної діяльності в умовах комплексної автоматизації / Б.О. Язлюк, В.В. Волошина // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2016. – № 15. – С. 118-121 [84]	Для теоретичного обґрунтування та розробки перспективних напрямів удосконалення організації обліку витрат операційної діяльності в умовах автоматизованої обробки обліково-аналітичної інформації
9.	Гриліцька А.В. Шляхи вдосконалення організації обліку витрат від операційної діяльності / А.В. Гриліцька, О.М. Хавроненко // Глобальні та національні економіки. – 2016. – № 14. – С. 928-931 [20]	Для розробки шляхів вдосконалення організації обліку витрат від операційної діяльності

Перелік основних форм первинного обліку витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевецький кар'єр»

№ форми	Назва форми
1	2
П-12	Табель обліку використання робочого часу та розрахунку заробітної плати
Т-49	Розрахунково-платіжна відомість
ОЗ-2	Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів
ОЗ-14	Розрахунок амортизації основних засобів (для промислових підприємств)
М-8,9	Лімітно-забірна картка
М-11	Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів
М-19	Матеріальний звіт
М-21	Інвентаризаційний опис
МШ-8	Акт на списання малоцінних та швидкозношуваних предметів

Джерело: розроблено автором на основі [17, с. 208]

Організаційна структура управління ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Горизонтальний аналіз Звіту про фінансові результати

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 рр.

Стаття	2014	2015	2016	2017	2018	Абсолютні зміни від попереднього періоду				Відносні зміни від попереднього періоду			
						2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	105100	52755	43989	49789	49543	-52345	-8766	5800	-246	-49,8%	-16,6%	13,2%	-0,5%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	58077	37930	29303	34243	31207	-20147	-8627	4940	-3036	-34,7%	-22,7%	16,9%	-8,9%
Валовий прибуток	47023	14825	14686	15546	18336	-32198	-139	860	2790	-68,5%	-0,9%	5,95%	17,9%
Інші операційні доходи	3097	1444	881	16	759	-1653	-563	-865	743	-53,4%	-39,0%	-98,2%	4643,8%
Адміністративні витрати	4865	4993	4823	6940	9290	128	-170	2117	2350	2,6%	-3,4%	43,9%	33,9%
Витрати на збут	32949	6704	1915	517	181	-26245	-4789	-1398	-336	-79,7%	-71,4%	-73,0%	-65,0%
Інші операційні витрати	4342	6908	8163	9234	9397	2566	1255	1071	163	59,1%	18,2%	13,1%	1,8%
Прибуток від операційної діяльності	7964	(2336)	666	(1129)	227	-10300	3002	-1795	1356	-129,3%	-128,5%	-269,5%	-120,1%
Фінансові витрати	1744	1523	0	0	0	-221	-1523			-12,7%	-100,0%		
Інші витрати	200	104	52	185	109	-96	-52	133	-76	-48,0%	-50,0%	255,8%	-41,1%
Прибуток (збиток) до оподаткування	6020	(3962)	614	(1314)	118	-9982	4576	-1928	1432	-165,8%	-115,5%	-314,0%	-109,0%
Податок на прибуток	1162	0	403	176	21	-1162	403	-227	-155	-100,0%	100,0%	-56,3%	-88,1%
Чистий прибуток (збиток)	4858	(3962)	211	(1490)	97	-8820	4173	-1701	1587	-181,6%	-105,3%	-806,2%	-106,5%

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Як бачимо, чистий дохід від реалізації продукції ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в 2015 році зменшився порівняно з 2014 роком на 52345 тис. грн., або 49,8%, в 2016 році – на 8766 тис. грн., або 16,6% порівняно з попереднім роком, в 2017 році – збільшився на 5800 тис. грн., або 13,2% порівняно з 2016 роком, в 2018 році – зменшився на 246 тис. грн., або 0,5% порівняно з 2017 роком. Зниження доходу від реалізації продукції був викликаний зменшенням видобутку граніту.

Собівартість реалізованої підприємством продукції протягом аналізованого періоду змінювалась пропорційно доходу від реалізації. В 2015 році вона зменшилась порівняно з 2014 роком на 20147 тис. грн., або 34,7%, в 2016 році – на 8627 тис. грн., або 22,7% порівняно з попереднім роком, в 2017 році – збільшився на 4940 тис. грн., або 16,9% порівняно з 2016 роком, в 2018 році – зменшився на 3036 тис. грн., або 8,9% порівняно з 2017 роком.

Валовий прибуток знизився в 2015 році порівняно з 2014 роком на 20147 тис. грн., або 34,7%, в 2016 році – на 8627 тис. грн., або 22,7% порівняно з попереднім роком, в 2017 році – збільшився на 4940 тис. грн., або 16,9% порівняно з 2016 роком, в 2018 році – зменшився на 3036 тис. грн., або 8,9% порівняно з 2017 роком. Зниження валового прибутку є негативною тенденцією в діяльності підприємства.

Результуючим показником Звіту про фінансові результати є чистий прибуток. В 2015 році та в 2017 році ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» отримувало збитки від здійснення господарської діяльності, що є негативним для підприємства. Зниження чистого прибутку протягом аналізованого періоду є негативною тенденцією в діяльності підприємства та свідчить про погіршення його фінансового стану.

На підставі даних Балансів ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 рр. проведемо горизонтальний аналіз Балансу підприємства (Додаток К.2).

Як бачимо, в 2014 році валюта балансу складала 48545 тис. грн., в 2015 році вона зменшилась на 18,4%, в 2016 році – незначно зросла (на 0,6%), в 2017 році – знову зменшилась на 13,7%, а в 2018 році – збільшилась на 2,2%. Така динаміка обумовлена зменшенням вартості основних засобів, які займали більшу частку в активах підприємства.

Запаси ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» мали тенденцію до зростання в 2016

році та в 2008 році порівняно з попередніми періодами. В 2016 році вони збільшились на 860 тис. грн., або 20,2% порівняно 2015 роком, а в 2018 році – на 1471 тис. грн., або 33,7% порівняно 2017 роком. Зростання обсягу запасів свідчить про неефективне розпорядження ними, внаслідок чого значна частина капіталу заморожується на тривалий час у запасах, сповільнюється його оборотність. Крім того, виникають проблеми з ліквідністю, збільшується псування сировини і матеріалів, зростають складські витрати, що негативно впливає на кінцеві результати діяльності. Усе це свідчить про спад ділової активності підприємства. Обсяг запасів повинен визначатися оптимальним обсягом, що відповідає потребам виробничої програми (забезпечує безперервність технологічного процесу) та плану збуту продукції підприємства.

Розмір дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги зменшувався в 2015 році (на 1004 тис. грн., або 27,7%) порівняно 2014 роком, в 2017 році – на 2447 тис. грн., або 45,3%, в 2018 році – на 1839 тис. грн., або 62,2%. Зменшення суми дебіторської заборгованості обумовлено зростанням попиту на реалізовану продукцію, у результаті чого підприємство змушене з метою стимулювання збуту надавати своїм клієнтам більш менший період відстрочки платежу. Зниження обсягу дебіторської заборгованості ПрАТ «Пинязевецький кар'єр» в цілому є позитивним явищем.

Зареєстрований капітал ПрАТ «Пинязевецький кар'єр» протягом 2014-2018 років був незмінним та становив 892 тис. грн.

Зростання власного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку є найбільш надійним джерелом забезпечення економічного розвитку. Воно спостерігалось на підприємстві в 2016 році та в 2018 році порівняно з попередніми роками. Крім того, збільшення розміру цього показника свідчить про зростання фінансової стійкості та кредитоспроможності підприємства.

Зростання в 2018 році кредиторської заборгованості свідчить про зниження фінансової стійкості підприємства. Поточні зобов'язання підприємства мали тенденцію до зростання, що є негативним для підприємства.

Горизонтальний аналіз Балансу

ПРАТ «Пинязевецький кар'єр» за 2014-2018 рр.

Стаття	2014	2015	2016	2017	2018	Абсолютні зміни від попереднього періоду				Відносні зміни від попереднього періоду			
						2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Нематеріальні активи	606	891	884	856	3674	285	-7	-28	2818	47,0%	-0,8%	-3,2%	329,2%
Незавершені капітальні інвестиції	535	8	195	2381	2843	-527	187	2186	462	-98,5%	2337,5%	1121,0%	19,4%
Основні засоби	35480	29909	25012	21507	18553	-5571	-4897	-3505	-2954	-15,7%	-16,4%	-14,0%	-13,75
Разом необоротні активи	36621	30808	26091	24744	25070	-5813	-4717	-1347	326	-15,9%	-15,3%	-5,2%	1,3%
Запаси	5188	4260	5120	4366	5837	-928	860	-754	1471	-17,9%	20,2%	-14,7%	33,7%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	3630	2626	5405	2958	1119	-1004	2779	-2447	-1839	-27,7%	105,8%	-45,3%	-62,2%
Дебіторська заборгованість за розрахунками:													
- за виданими авансами	609	184	403	1096	1318	-425	+219	+693	+222	-69,8%	119,0%	172,0%	20,3%
- з бюджетом	1932	1357	847	705	650	-575	-510	-142	-55	-29,8%	-37,6%	-16,8%	-7,8%
Інша поточна дебіторська заборгованість	234	135	126	77	188	-99	-9	-49	111	-42,3%	-6,7%	-38,9%	144,2%
Гроші та їх еквіваленти	69	172	44	201	81	103	-128	157	-120	149,3%	-74,4%	356,8%	-59,7%
Витрати майбутніх періодів	105	0	1748	189	750	-105	1748	-1559	561	-100,0%	-	-89,2%	296,8%
Інші оборотні активи	157	85	67	45	92	-72	-18	-22	47	-45,9%	-21,2%	-32,8%	104,4%
Разом оборотні активи	11924	8819	13760	9637	10035	-3105	4941	-4123	398	-26,0%	56,0%	-30,0%	4,1%
ВСЬОГО АКТИВ	48545	39627	39851	34381	35134	-8918	224	-5470	753	-18,4%	0,6%	-13,7%	2,2%

Продовження Додатку К.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Зареєстрований капітал	892	892	892	892	892	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Додатковий капітал	3034	3034	3034	3034	3034	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	20403	16441	16652	15162	15259	-3962	211	-1490	97	-19,4	1,3	-8,9	0,6
Разом власний капітал	24329	20367	20578	19088	19185	-3962	211	-1490	97	-16,3	1,0	-7,2	0,5
Інші довгострокові зобов'язання	907	0	0	0	0	-907	0	0	0	-100,0	0,0	0,0	0,0
Цільове фінансування	62	103	0	0	0	41	-103	0	0	66,1	-100,0	0,0	0,0
Разом довгострокові зобов'язання і забезпечення	969	103	0	0	0	-866	-103	0	0	-89,4	-100,0	0,0	0,0
Короткострокові кредити банків	403	0	0	0	0	-403	0	0	0	-100,0	0,0	0,0	0,0
Поточна кредиторська заборгованість:													
- за товари, роботи, послуги	17104	16649	16000	12088	12727	-455	-649	-3912	639	-2,7	-3,9	-24,5	5,3
- за розрахунками з бюджетом	954	628	1060	1010	707	-326	432	-50	-303	-34,2	68,8	-4,7	-30,0
- за розрахунками зі страхування	224	122	158	186	160	-102	36	28	-26	-45,5	29,5	17,7	-14,0
- за розрахунками з оплати праці	617	523	770	722	621	-94	247	-48	-101	-15,2	47,2	-6,2	-14,0
- за одержаними авансами	3800	902	890	902	1309	-2898	-12	12	407	-76,3	-1,3	1,3	45,1
Поточні забезпечення	98	313	366	359	418	215	53	-7	59	219,4	16,9	-1,9	16,4
Інші поточні зобов'язання	47	20	29	26	7	-27	9	-3	-19	-57,4	45,0	-10,3	-73,1
Разом поточні зобов'язання і забезпечення	23247	19157	19273	15293	15949	-4090	116	-3980	656	-17,6	0,6	-20,7	4,3
ВСЬОГО ПАСИВ	48545	39627	39851	34381	35134	-8918	224	-5470	753	-18,4	0,6	-13,7	2,2

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Як бачимо, в 2014 році валюта балансу складала 48545 тис. грн., в 2015 році вона зменшилась на 18,4%, в 2016 році – незначно зросла (на 0,6%), в 2017 році – знову зменшилась на 13,7%, а в 2018 році – збільшилась на 2,2%. Така динаміка обумовлена зменшенням вартості основних засобів, які займали більшу частку в активах підприємства.

Запаси ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» мали тенденцію до зростання в 2016 році та в 2008 році порівняно з попередніми періодами. В 2016 році вони збільшились на 860 тис. грн., або 20,2% порівняно 2015 роком, а в 2018 році – на 1471 тис. грн., або 33,7% порівняно 2017 роком. Зростання обсягу запасів свідчить про неефективне розпорядження ними, внаслідок чого значна частина капіталу заморожується на тривалий час у запасах, сповільнюється його оборотність. Крім того, виникають проблеми з ліквідністю, збільшується псування сировини і матеріалів, зростають складські витрати, що негативно впливає на кінцеві результати діяльності. Усе це свідчить про спад ділової активності підприємства. Обсяг запасів повинен визначатися оптимальним обсягом, що відповідає потребам виробничої програми (забезпечує безперервність технологічного процесу) та плану збуту продукції підприємства.

Розмір дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги зменшувався в 2015 році (на 1004 тис. грн., або 27,7%) порівняно 2014 роком, в 2017 році – на 2447 тис. грн., або 45,3%, в 2018 році – на 1839 тис. грн., або 62,2%. Зменшення суми дебіторської заборгованості обумовлено зростанням попиту на реалізовану продукцію, у результаті чого підприємство змушене з метою стимулювання збуту надавати своїм клієнтам більш менший період відстрочки платежу. Зниження обсягу дебіторської заборгованості ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в цілому є позитивним явищем.

Зареєстрований капітал ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» протягом 2014-2018 років був незмінним та становив 892 тис. грн.

Зростання власного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку є найбільш надійним джерелом забезпечення економічного розвитку. Воно спостерігалось на підприємстві в 2016 році та в 2018 році порівняно з попередніми

роками. Крім того, збільшення розміру цього показника свідчить про зростання фінансової стійкості та кредитоспроможності підприємства.

Зростання в 2018 році кредиторської заборгованості свідчить про зниження фінансової стійкості підприємства. Поточні зобов'язання підприємства мали тенденцію до зростання, що є негативним для підприємства.

Вертикальний аналіз Звіту про фінансові результати

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 рр.

Стаття	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	Зміни 2015/ 2014	Зміни 2016/ 2015	Зміни 2017/ 2016	Зміни 2018/ 2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	105100	100	52755	100	43989	100	49789	100	49543	100	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	58077	55,3	37930	71,9	29303	66,6	34243	68,8	31207	63,0	16,6%	-5,3%	2,2%	-5,8%
Валовий прибуток	47023	44,7	14825	28,1	14686	33,4	15546	31,2	18336	37,0	-16,6%	5,3%	-2,2%	5,8%
Інші операційні доходи	3097	2,9	1444	2,7	881	2,0	16	0,0	759	1,5	-0,2%	-0,7%	-2,0%	1,5%
Адміністративні витрати	4865	4,6	4993	9,5	4823	11,0	6940	13,9	9290	18,8	4,8%	1,5%	3,0%	4,8%
Витрати на збут	32949	31,4	6704	12,7	1915	4,4	517	1,0	181	0,4	-18,6%	-8,4%	-3,3%	-0,7%
Інші операційні витрати	4342	4,1	6908	13,1	8163	18,6	9234	18,5	9397	19,0	9,0%	5,5%	0,0%	0,4%
Прибуток від операційної діяльності	7964	7,6	-2336	-4,4	666	1,5	-1129	-2,3	227	0,5	-12,0%	5,9%	-3,8%	2,7%
Фінансові витрати	1744	1,7	1523	2,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1,2%	-2,9%	0,0%	0,0%
Інші витрати	200	0,2	104	0,2	52	0,1	185	0,4	109	0,2	0,0%	-0,1%	0,3%	-0,2%
Прибуток (збиток) до оподаткування	6020	5,7	-3962	-7,5	614	1,4	-1314	-2,6	118	0,2	-13,2%	8,9%	-4,0%	2,9%
Податок на прибуток	1162	1,1	0	0,0	403	0,9	176	0,4	21	0,0	-1,1%	0,9%	-0,6%	-0,3%
Чистий прибуток (збиток)	4858	4,6	-3962	-7,5	211	0,5	-1490	-3,0	97	0,2	-12,1%	8,0%	-3,5%	3,2%

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Як бачимо, кожна гривня чистого доходу від реалізації в 2018 році містить 0,63 грн. витрат на придбання продукції, валовий прибуток становить, відповідно, 0,37 грн. Порівняно з 2017 роком в 2018 році спостерігається тенденція зниження собівартості продукції на 5,8% та, відповідно, зростання валового прибутку на 5,8%.

Кожна гривня чистого доходу від реалізації принесла ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» в 2018 році 0,002 грн. чистого прибутку, що на 3,2% більше, ніж у 2017 році.

**Вертикальний аналіз Балансу
ПрАТ «Пиняzeвицький кар'єр» за 2014-2018 рр.**

Стаття	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	Зміни 2015/ 2014	Зміни 2016/ 2015	Зміни 2017/ 2016	Зміни 2018/ 2017
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Нематеріальні активи	606	1,2	891	2,2	884	2,2	856	2,5	3674	10,5	1,0%	0,0%	0,3%	8,0%
Незавершені капітальні інвестиції	535	1,1	8	0,0	195	0,5	2381	6,9	2843	8,1	-1,15	0,5%	6,4%	1,2%
Основні засоби	35480	73,1	29909	75,5	25012	62,8	21507	62,6	18553	52,8	2,4%	-12,7%	-0,25	-9,7%
Разом необоротні активи	36621	75,4	30808	77,7	26091	65,5	24744	72,0	25070	71,4	2,3%	-12,3%	6,5%	-0,6%
Запаси	5188	10,7	4260	10,8	5120	12,8	4366	12,7	5837	16,6	0,1%	2,1%	-0,1%	3,9%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	3630	7,5	2626	6,6	5405	13,6	2958	8,6	1119	3,2	-0,9%	6,9%	-5,0%	-5,4%
Дебіторська заборгованість за розрахунками: - за виданими авансами - з бюджетом	609	1,3	184	0,5	403	1,0	1096	3,2	1318	3,8	-0,8%	0,5%	2,2%	0,6%
Інша поточна дебіторська заборгованість	1932	4,0	1357	3,4	847	2,1	705	2,1	650	1,9	-0,6%	-1,3%	-0,1%	-0,2%
Гроші та їх еквіваленти	234	0,5	135	0,3	126	0,3	77	0,2	188	0,5	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,35
Витрати майбутніх періодів	69	0,1	172	0,4	44	0,1	201	0,6	81	0,2	0,3%	-0,3%	0,5%	-0,4%
Інші оборотні активи	105	0,2	0	0,0	1748	4,4	189	0,5	750	2,1	-0,25	4,4%	-3,8%	1,65
Разом оборотні активи	157	0,3	85	0,2	67	0,2	45	0,1	92	0,3	-0,1%	0,05	0,0%	0,1%
ВСЬОГО АКТИВ	11924	24,6	8819	22,3	13760	34,5	9637	28,0	10035	28,6	-2,3%	12,3%	-6,5%	0,5%

Продовження Додатку К.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Зареєстрований капітал	892	1,8	892	2,3	892	2,2	892	2,6	892	2,5	0,4%	0,0%	0,4%	-0,1%
Додатковий капітал	3034	-6,2	3034	-7,7	3034	-7,6	3034	-8,8	3034	-8,6	-1,4%	0,0%	-1,2%	0,2%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	20403	42,0	16441	41,5	16652	41,8	15162	44,1	15259	43,4	-0,5%	0,3%	2,3%	-0,7%
Разом власний капітал	24329	50,1	20367	51,4	20578	51,6	19088	55,5	19185	54,6	1,3%	0,2%	3,9%	-0,9%
Інші довгострокові зобов'язання	907	1,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-1,9%	0,0%	0,0%	0,0%
Цільове фінансування	62	0,1	103	0,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,1%	-0,3%	0,0%	0,0%
Разом довгострокові зобов'язання і забезпечення	969	2,0	103	0,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-1,7%	-0,3%	0,0%	0,0%
Короткострокові кредити банків	403	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	-0,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Поточна кредиторська заборгованість:														
- за товари, роботи, послуги	17104	35,2	16649	42,0	16000	40,1	12088	35,2	12727	36,2	6,8%	-1,9%	-5,0%	1,1%
- за розрахунками з бюджетом	954	2,0	628	1,6	1060	2,7	1010	2,9	707	2,0	-0,4%	1,1%	0,3%	-0,9%
- за розрахунками зі страхування	224	0,5	122	0,3	158	0,4	186	0,5	160	0,5	-0,2%	0,1%	0,1%	-0,1%
- за розрахунками з оплати праці	617	1,3	523	1,3	770	1,9	722	2,1	621	1,8	0,0%	0,6%	0,2%	-0,3%
- за одержаними авансами	3800	7,8	902	2,3	890	2,2	902	2,6	1309	3,7	-5,6%	0,0%	0,4%	1,1%
Поточні забезпечення	98	0,2	313	0,8	366	0,9	359	1,0	418	1,2	0,6%	0,1%	0,1%	0,1%
Інші поточні зобов'язання	47	0,1	20	0,1	29	0,1	26	0,1	7	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%
Разом поточні зобов'язання і забезпечення	23247	47,9	19157	48,3	19273	48,4	15293	44,5	15949	45,4	0,5%	0,0%	-3,9%	0,9%
ВСЬОГО ПАСИВ	48545	100,0	39627	100,0	39851	100,0	34381	100,0	35134	100,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Найбільшу частку у структурі активів підприємства протягом аналізованого періоду займали необоротні активи, що є негативним з позиції платоспроможності, оскільки найбільша частина майна підприємства не є мобільною. Найбільшу частку в структурі активів підприємства протягом аналізованого періоду займали основні засоби, питома вага яких знижувалась, починаючи з 2015 року. Частка абсолютно ліквідних активів (грошових коштів) збільшувалась протягом досліджуваного періоду тільки в 2015 році та 2017 році (на 0,3% та 0,5% відповідно), що є позитивним та збільшує миттєву платоспроможність досліджуваного підприємства.

Щодо структури пасивів, можна зробити висновок про те, що власний капітал незначно перевищував розмір поточних зобов'язань підприємства. Незначне зниження в 2018 році порівняно з попереднім роком частки власного капіталу підприємства свідчить про незначне погіршення його фінансової стійкості.

Складові прибутковості власного капіталу ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 роки

Показники	2014	2015	2016	2017	2018	Зміни 2015/ 2014	Зміни 2016/ 2015	Зміни 2017/ 2016	Зміни 2018/ 2017
Прибутковість власного капіталу	19,97%	-19,46%	1,03%	-7,81%	0,51%	-39,43%	20,49%	-8,84%	8,32%
Прибутковість продажу	4,63%	-7,51%	0,48%	-3,0%	0,20%	-12,14%	7,99%	-3,48%	3,2%
Оборотність активів, разів	2,17	1,34	1,11	1,45	1,41	-0,83	-0,23	0,34	-0,04
Фінансовий важіль, разів	2,00	1,95	1,94	1,81	1,84	-0,05	-0,01	-0,13	0,03

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Як бачимо, зростання прибутковості власного капіталу підприємства відбувалося в 2016 році та 2018 році переважно за рахунок зростання прибутковості продаж, що характеризує, скільки гривень чистого прибутку міститься в одній гривні продажу. В 2014 році даний показник був на рівні 4,63%, в 2015 році спостерігається його зниження до від'ємного значення (-7,51%), в 2016 році даний показник збільшився до 0,48%, в 2017 році знову знизився до від'ємного значення (-3,0%), а в 2018 році прибутковість продажу становила 0,20%. На зниження прибутковості продажів підприємства істотний вплив здійснює чистий дохід від реалізації продукції, а також чистий прибуток підприємства.

Показники прибутковості продажу, фінансового важеля та ліквідності

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2014-2018 роки

Показники	2014	2015	2016	2017	2018
Показники прибутковості продажу					
Прибутковість на основі валового прибутку, %	10,34	-26,73	1,44	-9,59	0,53
Прибутковість на основі операційного прибутку, %	61,0	169,61	31,69	132,0	42,74
Коефіцієнт податку на прибуток, %	1,1	0,0	0,9	-11,8	21,6
Прибутковість на основі чистого прибутку, %	4,6	-7,5	0,5	3,0	0,2
Показники фінансового важеля					
Активи до власного капіталу	2,00	1,95	1,94	1,81	1,84
Коефіцієнт загальної заборгованості	47,89%	48,35%	48,37%	44,48%	45,4%
Співвідношення заборгованості та власного капіталу	1,05	1,07	1,07	1,25	1,21
Коефіцієнт власного капіталу	-0,47%	-0,51%	-0,27%	-0,30%	-0,31%
Показники ліквідності					
Показники загальної ліквідності	2,09	2,07	2,07	2,25	2,21
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,29	0,24	0,45	0,34	0,26
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,003	0,009	0,003	0,014	0,005

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Як бачимо, показник прибутковості на основі валового прибутку знизився з 10,34% у 2014 році до 0,53% у 2018 році. Прибутковість на основі операційного прибутку також знизилась: з 61% у 2014 році до 42,74% у 2018 році. Тенденцію до зростання протягом аналізованого періоду має коефіцієнт податку на прибуток, який збільшився з 1,1 у 2014 році до 21,6% у 2018 році. Це пояснюється такими факторами, як: збільшення відстрочених податкових активів, а також частини витрат, яка не включається згідно з податковим законодавством до розрахунку доходу до оподаткування, таким чином збільшуючи фактичні витрати підприємства. Отже, зростання показника прибутковості продаж відбувся головним чином за рахунок суттєвого зменшення операційних витрат в структурі продажу товариства при тому, що спостерігалось зниження собівартості реалізованої продукції та досить значне зростання відносного показника податку на прибуток в структурі продажу.

Коефіцієнт загальної заборгованості (в нашому випадку це поточна заборгованість) показує питому вагу позикового фінансування, надає змогу визначити, яку частину коштів доведеться повернути, а яку – ні. Цей показник має тенденцію до зниження, починаючи з 2017 року. Протилежну тенденцію має коефіцієнт власного капіталу – -0,47% в 2014 році та -0,31% в 2018 році. Ці коефіцієнти формують співвідношення заборгованості та власного капіталу. В 2018 році це відношення зросло до 1,21 рази порівняно з 2014 роком – 1,05. Отже, спостерігається загальна тенденція зменшення частки позикового капіталу в фінансуванні ПрАТ «Пинязевицький кар'єр».

Як бачимо, коефіцієнт загальної ліквідності показує, чи має товариство достатньо поточних активів, щоб покрити свої поточні зобов'язання. Відправною точкою може бути 1,0, що є стандартним для більшості видів бізнесу, є і такі, які можуть успішно працювати і за нижчих показників. Значне перевищення може свідчити про нераціональну структуру активів. Протягом аналізованого періоду цей показник був значно вищим за 1, і спостерігається його підвищення до 2,21 в 2018 році. Як бачимо, підприємство повністю дотримується принципу відповідності – поточні активи фінансуються виключно за рахунок

короткострокових ресурсів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності протягом аналізованого періоду був нижчим за його нормативне значення, що свідчить про те, що підприємство своїми грошовими засобами було не спроможним сплатити короткострокові зобов'язання. В 2014 році підприємство було в змозі сплатити короткострокові зобов'язання на 0,3%, в 2015 році – на 0,9%, в 2016 році – на 0,3%, в 2017 році – на 1,4%, а в 2018 році – на 0,5%. Отже, протягом аналізованого періоду коефіцієнт абсолютної ліквідності збільшився на 0,002, що є позитивною тенденцією в діяльності підприємства.

Додаток Л.1

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2015 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Пинязевицький кар'єр"	за ЄДРПОУ	01374553
Територія		за КОАТУУ	1823455200
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю	за КВЕД	08.11
Середня кількість працівників	213		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	11634 Житомирська область с.м.т. Гранітне Шевченка буд. 15, т/04133/95-310		

Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

V

за міжнародними стандартами фінансової звітності

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2014 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	606	0
первісна вартість	1001	0	611	0
накопичена амортизація	1002	0	5	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3385	535	0
Основні засоби:	1010	36469	35480	0
первісна вартість	1011	61424	67720	0
знос	1012	24955	32240	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0

Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	39854	36621	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	4689	5188	0
Виробничі запаси	1101	3935	4326	0
Незавершене виробництво	1102	173	134	0
Готова продукція	1103	581	728	0
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4590	3630	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2200	609	0
з бюджетом	1135	57	1932	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	683	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	106	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0	234	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	8	69	0
Готівка	1166	4	1	0
Рахунки в банках	1167	4	68	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	105	0
Інші оборотні активи	1190	790	157	0
Усього за розділом II	1195	12440	11924	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	52294	48545	0

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	892	892	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	3034	3034	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	16548	20403	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	20474	24329	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	3590	907	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	85	62	0
Усього за розділом II	1595	3675	969	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	403	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	21298	17104	0
за розрахунками з бюджетом	1620	2065	954	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	687	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	0	224	0
за розрахунками з оплати праці	1630	746	617	0
за одержаними авансами	1635	4013	3800	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0

Поточні забезпечення	1660	19	98	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	4	47	0
Усього за розділом III	1695	28145	23247	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	52294	48545	0

Примітки

Керівник Онопрієнко Микола Олександрович

Головний бухгалтер Яковлева Оксана Петрівна

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2015 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Пинязевицький кар'єр"	за ЄДРПОУ	01374553
	(найменування)		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2014 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	105100	93595
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(58077)	(58717)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	47023	34878
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3097	2290
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(4865)	(3782)
Витрати на збут	2150	(32949)	(21567)
Інші операційні витрати	2180	(4342)	(2581)

Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	7964	9238
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	1
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(1744)	(49)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(200)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	6020	9190
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1162	-1860
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	4858	7330
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	4858	7330

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	42118	57084
Витрати на оплату праці	2505	9731	9611
Відраховання на соціальні заходи	2510	3781	4080
Амортизація	2515	7610	6499
Інші операційні витрати	2520	35250	3458
Разом	2550	98490	80732

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	1784364	1784364
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1784364	1784364
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	2.7225387	4.1079062
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	2.7225387	4.1079062
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки

Керівник Онопрієнко Микола Олександрович

Головний бухгалтер Яковлева Оксана Петрівна

Додаток Л.2

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2016 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Пинязевицький кар'єр"	за ЄДРПОУ	01374553
Територія		за КОАТУУ	1823455200
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю	за КВЕД	08.11
Середня кількість працівників	107		
	Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака		
Адреса	11634 Житомирська область с.м.т. Гранітне Шевченка буд. 15, т./04133/ 95-310		

Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

V

за міжнародними стандартами фінансової звітності

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2015 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	606	891	0
первісна вартість	1001	611	920	0
накопичена амортизація	1002	5	29	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	535	8	0
Основні засоби:	1010	35480	29909	0
первісна вартість	1011	67720	68467	0
знос	1012	32240	38558	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0

Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	36621	30808	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	5188	4260	0
Виробничі запаси	1101	4326	3550	0
Незавершене виробництво	1102	134	21	0
Готова продукція	1103	728	689	0
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3630	2626	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	609	184	0
з бюджетом	1135	1932	1357	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	683	1320	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	234	135	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	69	172	0
Готівка	1166	1	1	0
Рахунки в банках	1167	68	171	0
Витрати майбутніх періодів	1170	105	0	0
Інші оборотні активи	1190	157	85	0
Усього за розділом II	1195	11924	8819	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300	48545	39627	0
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	892	892	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	3034	3034	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0

Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	20403	16441	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	24329	20367	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	907	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Ціпсьове фінансування	1525	62	103	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	403	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	17104	16649	0
за розрахунками з бюджетом	1620	954	628	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	224	122	0
за розрахунками з оплати праці	1630	617	523	0
за одержаними авансами	1635	3800	902	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	98	313	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	47	20	0
Усього за розділом III	1695	23247	19157	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	48545	39627	0

Примітки

Керівник Онопрієнко Микола Олександрович

Головний бухгалтер Яковлева Оксана Петрівна

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2016 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Пиняzeвицький кар"ср	за ЄДРПОУ	01374553
	(найменування)		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2015 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	52755	105100
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(37930)	(58077)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	14825	47023
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	1444	3097
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(4993)	(4865)
Витрати на збут	2150	(6704)	(32949)
Інші операційні витрати	2180	(6908)	(4342)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	7964
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(2336)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	1	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(1523)	(1744)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(104)	(200)

Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	6020
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(3962)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	-1162
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	4858
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(3962)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-3962	4858

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	17930	42118
Витрати на оплату праці	2505	5332	9731
Відрахування на соціальні заходи	2510	1951	3781
Амортизація	2515	6342	7610
Інші операційні витрати	2520	20991	35250
Разом	2550	52546	98490

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	1784364	1784364
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1784364	1784364
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-2.220399	2.7225387
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-2.220399	2.7225387
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки**Керівник** Онопрієнко Микола Олександрович**Головний бухгалтер** Яковлева Оксана Петрівна

Додаток Л.3

		Коди
	Дата(рік, місяць, число)	2017 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Пинязевецький кар'єр"	за ЄДРПОУ 01374553
Територія		за КОАТУУ 1823455200
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ 230
Вид економічної діяльності	Добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю	за КВЕД 08.11
Середня кількість працівників	90	
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака		
Адреса	11634 Житомирська область с.м.т. Гранітне Шевченка буд. 15, т./04133/ 95-310	

Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

V

за міжнародними стандартами фінансової звітності

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2016 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	891	884	0
первісна вартість	1001	920	956	0
накопичена амортизація	1002	29	72	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8	195	0
Основні засоби:	1010	29909	25012	0
первісна вартість	1011	68467	68668	0
знос	1012	38558	43656	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0

Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Запишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	30808	26091	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	4260	5120	0
Виробничі запаси	1101	3550	2765	0
Незавершене виробництво	1102	21	337	0
Готова продукція	1103	689	665	0
Товари	1104	0	1353	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2626	5405	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	184	403	0
з бюджетом	1135	1357	847	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	1320	847	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	135	126	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	172	44	0
Готівка	1166	1	3	0
Рахунки в банках	1167	171	41	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	1748	0
Інші оборотні активи	1190	85	67	0
Усього за розділом II	1195	8819	13760	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	39627	39851	0

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	892	892	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	3034	3034	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	16441	16652	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	20367	20578	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	103	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Усього за розділом II	1595	103	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	16649	16000	0
за розрахунками з бюджетом	1620	628	1060	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	122	158	0
за розрахунками з оплати праці	1630	523	770	0
за одержаними авансами	1635	902	890	0

за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	313	366	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	20	29	0
Усього за розділом III	1695	19157	19273	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	39627	39851	0

Примітки

Керівник Онопрієнко Микола Олександрович

Головний Яковлева Оксана Петрівна

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2017 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Пиняzeвицький кар'єр"	за ЄДРПОУ	01374553
	(найменування)		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2016 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	43989	52755
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(29303)	(37930)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	14686	14825
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	881	1444
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(4823)	(4993)
Витрати на збут	2150	(1915)	(6704)

Інші операційні витрати	2180	(8163)	(6908)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	666	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(2336)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	1
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(1523)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(52)	(104)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	614	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(3962)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-403	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	211	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(3962)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	211	-3962

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	11238	17930
Витрати на оплату праці	2505	5455	5332
Відрахування на соціальні заходи	2510	1241	1951
Амортизація	2515	5141	6342
Інші операційні витрати	2520	18842	20991
Разом	2550	41917	52546

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	1784364	1784364
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1784364	1784364
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.1182494	-2.220399
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.1182494	-2.220399
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Директор

(підпис)

Онопрієнко Микола Олександрович

Головний бухгалтер

(підпис)

Яковлева Оксана Петрівна

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Пиязевийський кар'єр"
 Територія ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ
 Організаційно-правова форма господарювання ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
 Вид економічної діяльності ДОБУВАННЯ ДЕКОРАТИВНОГО ТА БУДІВЕЛЬНОГО КАМЕНЮ, ВАПНЯКУ, ГІПСУ, КРЕЙДИ ТА ГЛИНИСТОГО СЛАНЦЮ
 Середня кількість працівників 78
 Одиниця виміру : тис. грн.
 Адреса 11634 Житомирська область с.м.т. Гранітне Шевченка б-д. 15, т./04133/ 95-310

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за КОПФГ
 за КВЕД

Коди		
2018	01	01
01374553		
1823455200		
111		
08.11		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2017 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	884	856
первісна вартість	1001	956	975
накопичена амортизація	1002	72	119
Незавершені капітальні інвестиції	1005	195	2381
Основні засоби	1010	25012	21507
первісна вартість	1011	68668	69880
знос	1012	43656	48373
Інвестиційна нерухомість	1015	--	--
Довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	--	--
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	--
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	--
Усього за розділом I	1095	26091	24744
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	5120	4366
Виробничі запаси	1101	2765	3120
Незавершене виробництво	1102	337	541
Готова продукція	1103	665	681
Товари	1104	1353	24
Поточні біологічні активи	1110	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5405	2958
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	403	1096
з бюджетом	1135	847	705
у тому числі з податку на прибуток	1136	847	671
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	126	77
Поточні фінансові інвестиції	1160	--	--
Гроші та їх еквіваленти	1165	44	201
Готівка	1166	3	1
Рахунки в банках	1167	41	200
Витрати майбутніх періодів	1170	1748	189
Інші оборотні активи	1190	67	45
Усього за розділом II	1195	13760	9637

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	--
Баланс	1300	39851	34381

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	892	892
Капітал у дооцінках	1405	--	--
Додатковий капітал	1410	3034	3034
Резервний капітал	1415	--	--
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	16652	15162
Неоплачений капітал	1425	--	--
Вилучений капітал	1430	--	--
Усього за розділом I	1495	20578	19088
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	--	--
Довгострокові кредити банків	1510	--	--
Інші довгострокові зобов'язання	1515	--	--
Довгострокові забезпечення	1520	--	--
Цільове фінансування	1525	--	--
Усього за розділом II	1595	--	--
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	--	--
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	--	--
товари, роботи, послуги	1615	16000	12088
розрахунками з бюджетом	1620	1060	1010
у тому числі з податку на прибуток	1621	--	--
розрахунками зі страхування	1625	158	186
розрахунками з оплати праці	1630	770	722
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	890	902
Поточні забезпечення	1660	366	359
Доходи майбутніх періодів	1665	--	--
Інші поточні зобов'язання	1690	29	26
Усього за розділом III	1695	19273	15293
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	--	--
Баланс	1900	39851	34381

Директор

(підпис)

Онопріснюк Микола Олександрович

Головний бухгалтер

(підпис)

Яковлева Оксана Петрівна

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Пинязевицький кар"єр"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2018	01	01
01374553		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2017 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	49789	43989
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(34243)	(29303)
Валовий прибуток	2090	15546	14686
збиток	2095	(--)	(--)
Інші операційні доходи	2120	16	881
Адміністративні витрати	2130	(6940)	(4823)
Витрати на збут	2150	(517)	(1915)
Інші операційні витрати	2180	(9234)	(8163)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	--	666
збиток	2195	(1129)	(--)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--
Інші фінансові доходи	2220	--	--
Інші доходи	2240	--	--
Фінансові витрати	2250	(--)	(--)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(185)	(52)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	--	614
збиток	2295	(1314)	(--)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-176	-403
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	--	211
збиток	2355	(1490)	(--)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Накопичені курсові різниці	2410	--	--
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	--	--
Інший сукупний дохід	2445	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	--	--
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-1490	211

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	16713	11238
Витрати на оплату праці	2505	7196	5455
Відрахування на соціальні заходи	2510	1668	1241
Амортизація	2515	4764	5141
Інші операційні витрати	2520	19119	18842
Разом	2550	49460	41917

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	1784364	1784364
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1784364	1784364
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(0.83391060)	0.11824940
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(0.83391060)	0.11824940
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

Директор

Онопрієнко Микола Олександрович

(підпис)

Головний бухгалтер

Яковлева Оксана Петрівна

(підпис)

Додаток Л.5

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Пинязевицький кар"єр
 Територія ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ
 Організаційно-правова форма господарювання ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ
 ТОВАРИСТВО
 Вид економічної діяльності ДОБУВАННЯ ДЕКОРАТИВНОГО ТА
 БУДІВЕЛЬНОГО КАМЕНЮ, ВАПНЯКУ, ГІПСУ, КРЕЙДИ ТА
 ГЛИНИСТОГО СЛАНЦЮ
 Середня кількість працівників 79
 Одиниця виміру : тис. грн.
 Адреса 11634 Житомирська область с.м.т. Гранітне Шевченка буд. 15,
 т./04133/ 95-310

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за КОПФГ
 за КВЕД

Коди		
2019	01	01
01374553		
1823455200		
111		
08.11		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2018 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	856	3674
первісна вартість	1001	975	3842
накопичена амортизація	1002	119	168
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2381	2843
Основні засоби	1010	21507	18553
первісна вартість	1011	69880	71473
знос	1012	48373	52920
Інвестиційна нерухомість	1015	--	--
Довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	--	--
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	--
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	--
Усього за розділом I	1095	24744	25070
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4366	5837
Виробничі запаси	1101	3120	3802
Незавершене виробництво	1102	541	1096
Готова продукція	1103	681	915
Товари	1104	24	24
Поточні біологічні активи	1110	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2958	1119
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1096	1318

з бюджетом	1135	705	650
у тому числі з податку на прибуток	1136	671	650
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	77	188
Поточні фінансові інвестиції	1160	--	--
Гроші та їх еквіваленти	1165	201	81
Готівка	1166	1	2
Рахунки в банках	1167	200	79
Витрати майбутніх періодів	1170	189	750
Інші оборотні активи	1190	45	92
Усього за розділом II	1195	9637	10035
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	29
Баланс	1300	34381	35134

Підприємство Приватне акціонерне товариство "Пинязевицький кар"ер"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2019	01	01
01374553		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	49543	49789
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(31207)	(34243)
Валовий: прибуток	2090	18336	15546
збиток	2095	(--)	(--)
Інші операційні доходи	2120	759	16
Адміністративні витрати	2130	(9290)	(6940)
Витрати на збут	2150	(181)	(517)
Інші операційні витрати	2180	(9397)	(9234)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	227	--
збиток	2195	(--)	(1129)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--
Інші фінансові доходи	2220	--	--
Інші доходи	2240	--	--
Фінансові витрати	2250	(--)	(--)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(109)	(185)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	118	--
збиток	2295	(--)	(1314)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-21	-176
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	97	--
збиток	2355	(--)	(1490)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Накопичені курсові різниці	2410	--	--
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	--	--
Інший сукупний дохід	2445	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним	2455	--	--

доходом			
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	97	-1490

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	12487	16713
Витрати на оплату праці	2505	10160	7196
Відрахування на соціальні заходи	2510	2389	1668
Амортизація	2515	4596	4764
Інші операційні витрати	2520	20506	19119
Разом	2550	50138	49460

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	1784364	1784364
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1784364	1784364
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.05436110	(0.83503140)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.54361230	(0.83503140)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

Директор

(підпис)

Онопрієнко Микола Олександрович

Головний бухгалтер

(підпис)

Яковлева Оксана Петрівна

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»

НАКАЗ № 1
про організацію бухгалтерського обліку й облікову політику підприємства
(витяг)

від 04 січня 2018 року

На виконання вимог Закону України від 16 липня 1999 року № 996–XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення господарських операцій та забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності наказую:

I. Організація бухгалтерського обліку

1. Доручити забезпечення бухгалтерського обліку на підприємстві головному бухгалтеру.
2. Покласти на головного бухгалтера обов'язки з ведення бухгалтерського, податкового обліку, складання фінансової, податкової та статистичної звітності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр».
3. Застосовувати на підприємстві машинну обробку документів з використанням комп'ютерної програми бухгалтерського обліку (1.С Підприємство).
4. Відповідальність інших працівників, які ведуть облік, регулюється посадовими інструкціями, що затверджуються керівником Підприємства.

II. Первинні облікові документи та реєстри бухгалтерського обліку.

1. Для відображення інформації про надходження до підприємства готівкових і безготівкових грошових коштів, основних засобів, товарних та інших матеріальних цінностей і нематеріальних активів, їх рух в середині підприємства та їх вибуття за його межі, застосовувати первинні документи, форма яких та їх повнота показників відповідають вимогам чинного законодавства України.
2. Первинні та зведені облікові документи можуть бути складені на паперових або машинних носіях і повинні мати такі обов'язкові реквізити:
 - ✓ назву документа (форми);
 - ✓ дату і місце складання;
 - ✓ назву підприємства, від імені якого складено документ;
 - ✓ зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції;
 - ✓ посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення;
 - ✓ особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції (в т.ч. факсимільний підпис).
3. Первинні документи можуть бути складені при проведенні господарських операцій на паперових або машинних носіях.
4. Фахівці відділів повинні неухильно виконувати вимоги працівників бухгалтерії щодо

дотримання порядку складання первинних документів, повноти їх заповнення, строків їх подання для обліку, виконання затверджених Правил і графіків документообігу.

Невиконання вимог про своєчасне надання первинних документів до бухгалтерії та невиконання Графіку документообігу вважати грубим порушенням трудової дисципліни.

У випадках якщо документ, підписаний фахівцем, складений з порушенням законодавчих і нормативних вимог, або взагалі не складений, або відсутність такого документа потягла за собою застосування фінансових санкцій до підприємства, то питання про відповідальність фахівця розглядати на засіданні правління товариства за участю представників трудового колективу.

5. Застосовувати форми журналів-ордерів. Для повної та реальної картини здійснюваних господарських операцій та їх результатів дозволити головному бухгалтерові своїм розпорядженням затверджувати додаткову систему субрахунків і реєстрів аналітичного обліку.

6. Дозволяється, при необхідності, бухгалтерії проставляти на первинних документах, що відображаються в обліку, відмітку про їх обробку у вигляді кореспонденції рахунків, дати, підпису.

7. Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в реєстрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку. Операції в іноземній валюті відображаються також у валюті розрахунків та платежів по кожній іноземній валюті

8. Дані журналів-ордерів, інших облікових реєстрів і додаткових довідок бухгалтерії відображати в оборотному балансі, що є підставою для складання Балансу підприємства. Указаний оборотно-сальдовий баланс (оборотно-сальдова відомість) є основою для складання фінансової, податкової та статистичної звітності

9. Працівникам бухгалтерської служби, щомісяця роздруковувати на паперові носії усі необхідні та передбачені специфікою діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» облікові реєстри, їх підписувати, зшивати в окремі папки та зберігати.

10. Окремі види статистичної звітності, які складаються та подаються до відповідних державних органів співробітниками інших підрозділів (не бухгалтерії), повинні відповідати даним бухгалтерського обліку. Відповідальність за такі звіти покладається на осіб, що їх складають, при цьому головний бухгалтер не зобов'язаний перевіряти такі звіти.

11. Застосовувати на підприємстві нумерацію наказів у вигляді порядкового номеру, та через «дефіс» символи: ТОВ, ГСМ, ОС, ТМЦ, К, в залежності від змісту та дії наказу.

12. Первинні документи та реєстри бух. обліку можуть бути вилучені з підприємства тільки за рішенням відповідних органів, прийнятому в межах їх повноважень, передбачених законами. Посадова особа підприємства має право в присутності представників органів, зняти копії документів, що вилучаються, за порядком, встановленим законодавством.

III. Інвентаризація

1. Для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності проводити інвентаризацію активів і зобов'язань відповідно до Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів і розрахунків, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. N 69 (зі змінами і доповненнями).

2. Установити терміни проведення інвентаризації:

- ✓ готової продукції, сировини і матеріалів на складах, товарів у торгівлі - щорічно станом на 30 листопада звітного року;
- ✓ бланків суворої звітності - щомісяця;
- ✓ грошових коштів у касі - щорічно станом на 30 листопада звітного року;
- ✓ основних фондів і нематеріальних активів - щорічно станом на 30 листопада звітного року;
- ✓ розрахунків з постачальниками і покупцями (замовниками) - щорічно станом на 30

листопада звітного року;

✓ у разі зміни матеріально відповідальних осіб або виявлення розкрадання (недостач) - відповідно в момент зміни або факту виявлення розкрадання (недостачі).

3. У всіх інших випадках об'єкти і періодичність проведення інвентаризації визначаються керівником чи власниками підприємства на підставі чинного законодавства.

4. Для здійснення інвентаризації і прийняття рішення за її результатами створити постійно діючу інвентаризаційну комісію. Склад постійно діючої інвентаризаційної комісії встановлюється Наказом керівника.

IV. Облікова політика

1. При веденні бухгалтерського обліку своєї фінансово-господарської діяльності та складанні фінансової звітності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»:

✓ Застосовує методи оцінки, які виключають заниження в оцінці зобов'язань та витрат і завищення в оцінці активів і доходів.

✓ У своїй фінансовій звітності розкриває всю необхідну інформацію про фактичні і потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі. Склад та характеристика фінансової звітності Підприємства повинні відповідати вимогам положень П(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності".

✓ При складанні фінансової звітності, дотримується усіх вимог положень (стандартів) бухгалтерського обліку

2. Дозволяється змінити облікову політику, якщо:

✓ змінюються вимоги Міністерства фінансів України;

✓ змінюються статутні вимоги підприємства;

✓ нові (запропоновані й обґрунтовані фахівцями підприємства) положення облікової політики забезпечують більш достовірне відображення господарських операцій.

V. Основні засоби

1. До основних засобів відносити матеріальні активи, які підприємство отримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) та вартість яких перевищує 6000 гривень.

2. Для визнання основних засобів встановлення строку корисного використання об'єктів та вибору методу нарахування амортизації створити постійно діючу виробничу комісію, призначену окремим наказом керівника.

3. Амортизація основних засобів здійснюється прямолінійним методом із застосуванням строків, встановлених для кожного об'єкта основних засобів, зокрема:

✓ машини та устаткування – 3 -5 років;

✓ транспортні засоби - 5 років;

✓ меблі - 4 роки;

✓ інші основні засоби - 12 років;

4. Ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів закріплювати наказом керівника.

5. Підприємство може переоцінювати об'єкт основних засобів, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта основних засобів на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої належить цей об'єкт.

VI. Нематеріальні активи

1. Для визнання необоротних матеріальних і нематеріальних активів, встановлення строку корисного використання об'єктів та вибору методу нарахування амортизації створити постійно діючу виробничу комісію, призначену окремим наказом керівника.
2. Амортизація необоротних матеріальних активів здійснюється прямолінійним методом із застосуванням строків, встановлених для кожного об'єкта, зокрема:
 - ✓ комп'ютерне обладнання - 3 роки;
 - ✓ інші необоротні матеріальні активи (крім бібліотечних фондів і МНМА)- 3 роки.
3. Нарухування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому нематеріальний актив став придатним для використання. Суму нарахованої амортизації підприємства відображають збільшенням суми витрат підприємства і накопиченої амортизації нематеріальних активів.
4. Нарухування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття нематеріального активу.

VII. Запаси

1. Встановити наступні методи оцінки вибуття запасів:
 - ✓ Списання з балансу матеріалів, сировини та інших запасів у виробництво (будівництво) чи на витрати звітного періоду здійснювати за методом ФІФО;
 - ✓ Списання з балансу товарів та будь-яких інших запасів в реалізацію здійснювати за методом ФІФО.
2. Вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, що передані в експлуатацію, виключається зі складу активів (списується з балансу із нарахуванням зносу в розмірі 100% при передачі їх в експлуатацію) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації і відповідними матеріально-відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання (до моменту їх повної ліквідації, списання з балансу).

VIII. Інші активи та зобов'язання

Доходи і витрати підприємства визнавати і нараховувати згідно з П(С)БО 15 "Дохід" і П(С)БО 16 "Витрати".

1. Класифікацію затрат на виробництво проводити згідно з П(С)БО 16. Витрати, не пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються в собівартість реалізованої продукції, є витратами звітного періоду. Класифікацію адміністративних витрат і витрат на збут здійснювати згідно з П(С)БО 16.
2. По кожному контрагенту вести облік у розрізі договорів (рахунків).
3. Оцінку активів або зобов'язань в операціях з пов'язаними сторонами Підприємство проводить по методу балансової вартості.
4. Нарухування податку на прибуток у фінансовій звітності відображувати у тому періоді, за який складається фінансова звітність.
5. Використовувати на Підприємстві форми і системи оплати праці відповідно до умов, передбачених відповідними положеннями та трудовими угодами.
6. Використовувати на Підприємстві передбачені діючими законодавчими актами граничні норми добових на службові відрядження, граничну величину розрахунків готівкою, терміни подачі звіту про використання коштів, тощо.
7. Встановити тривалість операційного циклу - до підписання актів виконаних робіт, але не більше одного календарного року.

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 91 за 2018 р.

Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Податкове призначення						
Подразделения						
Статті затрат						
91	0,00	0,00	1 889 050,22	1 889 050,22	0,00	0,00
Опод. ПДВ			1 889 050,22	1 889 050,22		
Адміністрація			245 152,27	245 152,27		
Спецхарчування (91 - Постійна)			245 152,27	245 152,27		
Господарський автотранспорт			864 024,55	864 024,55		
Амортизація основних засобів (91 - Постійна)			201 930,75	201 930,75		
Бензин (91 - Постійна)			166 191,02	166 191,02		
Дизпаливо (91 - Постійна)			82 235,19	82 235,19		
Масильні матеріали (91 - Постійна)			1 951,59	1 951,59		
Транспорт. Ремонт. Послуги організацій (91 - Постійна)			314 216,00	314 216,00		
Транспорт. Утримання. Запасні частини та матеріали (91 - Постійна)			97 500,00	97 500,00		
Дільниця бурових робіт			3 596,93	3 596,93		
Амортизація основних засобів (91 - Постійна)			145,68	145,68		
Спецодяг та взуття (91 - Постійна)			3 451,25	3 451,25		
Дільниця підготовки та навантаження гірничої маси			461 589,47	461 589,47		
Амортизація основних засобів (91 - Постійна)			401 641,10	401 641,10		
Бензин (91 - Постійна)			23 665,64	23 665,64		
Миючі засоби по нормативу (91 - Постійна)			2 833,45	2 833,45		
Охорона праці та засоби по ТБ (91 - Постійна)			13 661,89	13 661,89		
Спецодяг та взуття (91 - Постійна)			19 787,39	19 787,39		
Електроцех			4 976,90	4 976,90		
Миючі засоби по нормативу (91 - Постійна)			292,56	292,56		
Охорона праці та засоби по ТБ (91 - Постійна)			695,25	695,25		
Спецодяг та взуття (91 - Постійна)			3 989,09	3 989,09		
ИТР общезаводского характера			300 037,71	300 037,71		
Амортизація основних засобів (91 - Постійна)			285 577,71	285 577,71		
Спецодяг та взуття (91 - Постійна)			14 460,00	14 460,00		

Ремонтно-механічна дільниця			9 672,39	9 672,39		
Миючі засоби по нормативу (91 - Постійна)			806,16	806,16		
Охорона праці та засоби по ТБ (91 - Постійна)			5 115,84	5 115,84		
Спецодяг та взуття (91 - Постійна)			3 537,17	3 537,17		
Хозінвентар (91 - Постійна)			213,22	213,22		
Разом	0,00	0,00	1 889 050,22	1 889 050,22	0,00	0,00

Кореспонденція рахунків з обліку загальнови­робничих витрат

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2018 р.

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
	Дебет	Кредит	
1	2	3	4
Господарський автотранспорт			
Нараховано амортизацію основних засобів	91	131	201930,75
Списані до загальнови­робничих витрат бензин, дизельне пальне та мастильні матеріали	91	203	250377,80
Списані до загальнови­робничих витрат запасні частини та матеріали на утримання транспорту	91	207	97500,00
Списані до загальнови­робничих витрат послуги з ремонту транспорту	91	685	31426,00
Дільниця бурових робіт			
Нараховано амортизацію основних засобів	91	131	145,68
Віднесені спецодяг та взуття до загальнови­робничих витрат	91	22	3451,25
Дільниця підготовки та навантаження гірничої маси			
Нараховано амортизацію основних засобів	91	131	461589,47
Списаний до загальнови­робничих витрат бензин	91	203	23665,64
Передані в експлуатацію миючі засоби загальнови­робничого призначення	91	22	2833,45
Списані до витрати з охорони праці загальнови­робничих витрат	91	685	13661,89
Віднесені до загальнови­робничих витрат спецодяг та взуття	91	22	19787,39
Електроцех			
Передані в експлуатацію миючі засоби загальнови­робничого призначення	91	22	292,56
Списані витрати з охорони праці до загальнови­робничих витрат	91	685	695,25
Віднесені до загальнови­робничих витрат спецодяг та взуття	91	22	3989,09
ІТР загальнозаводського характеру			
Нараховано амортизацію основних засобів	91	131	285577,71
Віднесені до загальнови­робничих витрат спецодяг та взуття	91	22	14460,00
Ремонтно-механічна дільниця			
Передані в експлуатацію миючі засоби загальнови­робничого призначення	91	22	806,16

Продовження Додатку Н.2

1	2	3	4
Списані витрати з охорони праці до загальновиробничих витрат	91	685	5115,84
Віднесені до загальновиробничих витрат спецодяг та взуття	91	22	3537,17
Списаний до загальновиробничих витрат господарський інвентар	91	22	213,22
Списано загальновиробничі витрати на виробництво	23	91	1889050,22

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 92 за 2018 р.

Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Подразделения						
Статті затрат						
92	0,0	0,0	4 852 222,26	4 823 566,13	28 656,13	
<...>			14 089,69	35 968,46		
<...>			14 089,69	35 968,46		
Адміністрація			3 809 733,76	3 759 198,86		
<...>			4 352,29			
Амортизація МНМА (92 - Постійна)			6 040,80	6 040,80		
Амортизація основних засобів (92 - Постійна)			164 323,76	164 323,76		
Аудиторські послуги (92 - Постійна)			25 000,00	25 000,00		
Банк. Комісія за зарахування грошових коштів (92 - Постійна)			12 311,43			
Будівлі та споруди. Утримання. Послуги (92 - Постійна)			34 800,00	34 800,00		
Виготовлення візитівок (92 - Постійна)			440,00	440,00		
Водовідведення (92 - Постійна)			112 176,10	112 176,10		
Водопостачання (92 - Постійна)			25 666,67	25 666,67		
Газопостачання (92 - Постійна)			49 349,40	49 349,40		
Добові (92 - Постійна)			46 500,00	46 500,00		
Дозволи (92 - Постійна)			380,00	380,00		
Експертизи (92 - Постійна)			5 485,68	5 485,68		
Заробітна плата (92 - Постійна)			1 777 719,40	1 777 719,40		
Інформаційні послуги (92 - Постійна)			30 156,78	26 556,78		
Консультаційні послуги (92 - Постійна)			4 500,00	4 500,00		
Кур'єрська доставка (92 - Постійна)			7 585,12	7 585,12		
Лікарняні виплати (23 - Змінна)			299,52			
Лікарняні виплати (92 - Постійна)			11 446,51	11 446,51		
Ліцензії (92 - Постійна)			27 311,00	27 311,00		
Медобслуговування (92 - Постійна)			7 026,30	7 026,30		
Мобільний зв'язок (92 - Постійна)			60 447,72	60 447,72		
МШП (92 - Постійна)			2 187,36	2 187,36		
Навчання по охороні праці (92 - Постійна)			4 297,46	4 297,46		
Нарахування на заробітну плату (92 - Постійна)			376 620,64	376 620,64		
Обладнання. Ремонт. Запасні частини та матеріали (92 - Постійна)			4 246,45	4 246,45		
Обладнання. Утримання та ТО. Послуги (92 - Постійна)			28 356,61			
Оргтехніка. Ремонт. Послуги організацій (92 - Постійна)			2 640,00	2 640,00		
Оргтехніка. Утримання. Запасні частини та матеріали (92 - Постійна)			6 135,00	6 135,00		
Оренда землі (92 - Постійна)			282 570,94	282 570,94		
Оренда іншого майна. Витрати (92 - Постійна)			159 810,24	159 810,24		
Офісні витратні матеріали (92 - Постійна)			34 290,63	34 290,63		
Охорона праці та засоби по ТБ (92 - Постійна)			5 111,41	5 111,41		
Періодичні видання та література (92 - Постійна)			13 945,42	12 634,37		

Платежі за використанні інших природних ресурсів (92 - Постійна)			219 478,62	219 478,62	
Пожежна охорона (92 - Постійна)			11 697,48	11 697,48	
Послуги допоміжного виробництва. Електроцех (92 - Змінна)			142 751,93	142 751,93	
Послуги по зберіганню ЦП (92 - Постійна)			4 520,04	4 520,04	
Представницькі витрати (94 - Постійна)			23 810,92	23 810,92	
Проживання (92 - Постійна)			1 250,00	1 250,00	
Проїзні квитки (92 - Постійна)			366,06	366,06	
Профдезінфекція (в т.ч. дератизація и дезінфекція) (92 - Постійна)			3 796,08	3 796,08	
Стационарний телефонний зв'язок (92 - Постійна)			38 881,87	38 881,87	
Страховання життя (92 - Постійна)			21 865,06	21 865,06	
Транспорт. Авто. Послуги доставки (92 - Постійна)			1 481,06	1 481,06	
Юридичні послуги (92 - Постійна)			6 304,00	6 000,00	
Господарський автотранспорт			153 285,54	153 285,54	
Бензин (92 - Постійна)			93 892,94	93 892,94	
Дизпаливо (92 - Постійна)			36 801,72	36 801,72	
Масильні матеріали (92 - Постійна)			107,56	107,56	
Навчання по охороні праці (92 - Постійна)			3 000,00	3 000,00	
Оренда обладнання (92 - Постійна)			4 550,00	4 550,00	
Оренда транспорту. Авто (92 - Постійна)			12 000,00	12 000,00	
Транспорт. Утримання. Запасні частини та матеріали (92 - Постійна)			2 933,32	2 933,32	
Дільниця підготовки та навантаження гірничої маси			866 436,31	866 436,31	
Амортизація основних засобів (92 - Постійна)			489,60	489,60	
Екологічний податок (92 - Постійна)			39 410,01	39 410,01	
Збір за спеціальне використання води (92 - Постійна)			7 403,25	7 403,25	
Миючі засоби по нормативу (92 - Постійна)			55,20	55,20	
Обладнання. Утримання. Запасні частини та матеріали (92 - Постійна)			253,68	253,68	
Охорона праці та засоби по ТБ (92 - Постійна)			117,00	117,00	
Платежі за використанні інших природних ресурсів (92 - Постійна)			818 645,07	818 645,07	
Транспорт. Автомійка (92 - Постійна)			62,50	62,50	
ИТР общезаводского характера			7 746,48	7 746,48	
Амортизація основних засобів (92 - Постійна)			7 746,48	7 746,48	
ІТР			930,48	930,48	
Амортизація основних засобів (92 - Постійна)			930,48	930,48	
Разом	0,0	0,0	4 852 222,26	4 823 566,13	28 656,13

Кореспонденція рахунків з обліку адміністративних витрат

ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2018 р.

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
	Дебет	Кредит	
1	2	3	4
Нараховано знос малоцінних необоротних матеріальних активів адміністративного призначення	92	132	6040,80
Нараховано знос основних засобів адміністративного призначення	92	131	164323,76
Віднесені до адміністративних витрат аудиторські послуги	92	685	25000,00
Списано на адміністративні витрати комісію банку за зарахування грошових коштів	92	685	12311,43
Списано витрати на утримання будівлі адміністративного призначення	92	685	34800,00
Списано на адміністративні витрати з виготовлення візитівок	92	685	440,00
Списано на адміністративні витрати послуги з водовідведення, водопостачання та газопостачання	92	685	187192,17
Списано на адміністративні витрати добові, нараховані адміністративному персоналу	92	661	46500,00
Списано на адміністративні витрати послуги з експертизи	92	685	5485,68
Нарахована заробітна плата працівникам адміністрації	92	661	1777719,40
Списано на адміністративні витрати інформаційні послуги	92	685	30156,78
Списано на адміністративні витрати консультаційні послуги	92	685	4500,00
Списано на адміністративні витрати послуги кур'єрської доставки	92	685	7585,12
Нараховані лікарняні виплати працівникам адміністрації	92	661	11446,51
Списано на адміністративні витрати ліцензії	92	685	27311,00
Списано на адміністративні витрати медобслуговування працівників адміністрації	92	685	7026,30
Списано на адміністративні витрати послуги мобільного зв'язку працівників адміністрації	92	685	60447,72
Списано на адміністративні витрати навчання по охороні праці	92	685	4297,46
Списано на адміністративні витрати МШП	92	22	2187,36
Списано на адміністративні витрати нарахування на заробітну плату працівників адміністрації	92	65	376620,64
Списані запасні частини та матеріали на ремонт обладнання адміністративного призначення	92	202	4246,45
Списані на адміністративні витрати послуги з ремонту оргтехніки	92	685	2640,00
Відображені витрати з оренди землі	92	685	282570,94

Продовження Додатку Н.4

1	2	3	4
Списані на адміністративні витрати послуги з утримання та технічного обслуговування обладнання	92	685	28356,61
Списані запасні частини на ремонт оргтехніки адміністративного призначення	92	202	6135,00
Відображені витрати з оренди іншого майна	92	685	159 810,24
Списані офісні витратні матеріали	92	22	34 290,63
Списані на адміністративні витрати періодичні видання та література	92	39	13945,42
Списані на адміністративні витрати платежі за використання інших природних ресурсів	92	685	219478,62
Списані на адміністративні витрати послуги допоміжного виробництва (електроцех)	92	23	142751,93
Списані на адміністративні витрати представницькі витрати	92	685	23810,92
Списані на адміністративні витрати юридичні послуги	92	685	6304,00
Списано адміністративні витрати на рахунок фінансових результатів	791	92	4823566,13

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 93 за 2018 р.

Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Статті затрат						
Подразделения						
93	0,0	0,0	517 497,42	517 497,42	0,0	0,0
Амортизація основних засобів (93 - Постійна)			517 497,42	517 497,42		
Адміністрація			120,00	120,00		
Вантажна дільниця			517 377,42	517 377,42		
Разом	0,0	0,0	517 497,42	517 497,42	0,0	0,0

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 94 за 2018 р.

Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
94	0,00	0,00	9 449 016,50	9 449 016,50	0,00	0,00
<...>			141 879,85	141 879,85		
Амортизація основних засобів (94 – Постійна)			845 209,68	845 209,68		
Відшкодування ПДВ. Витрати (94 – Постійна)			124 906,00	124 906,00		
Інші витрати операційної діяльності (94 – Змінна)			266 606,88	266 606,88		
Матеріальна допомога співробітникам (94 – Постійна)			6 300,00			
Операційна курсова різниця. Витрати (94 – Постійна)			0,80			
Послуги допоміжного виробництва. Електроцех (94 – Змінна)			7 841 367,55	8 161 367,55		
Представницькі витрати (94 – Постійна)			6 000,00			
Признані штрафи, пені, неустойки (94 – Постійна)			4 755,00			
Сумнівні та безнадійні борги (94 – Постійна)			211 613,35	50 843,58		
Разом	0,00	0,00	9 449 016,50	9 449 016,50	0,00	0,00

**Кореспонденція рахунків з обліку інших витрат операційної діяльності
ПрАТ «Пинязевицький кар'єр» за 2018 р.**

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
	Дебет	Кредит	
Списана на інші витрати операційної діяльності амортизація основних засобів	94	131	845209,68
Списано на інші витрати операційної діяльності відшкодування ПДВ	94	641	124906,00
Списано на інші витрати операційної діяльності матеріальна допомога співробітникам	94	661	6300,00
Списані на інші витрати операційної діяльності послуги допоміжного виробництва (електроцех)	94	23	7841367,55
Списана на інші витрати операційної діяльності представницькі витрати	949	685	6000,00
Списані на інші витрати операційної діяльності признані штрафи, пені, неустойки	948	685	4755,00
Списані на інші витрати операційної діяльності сумнівні та безнадійні борги	944	361	211613,35
Списані інші витрати на рахунок фінансових результатів	791	94	9449 016,50

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

**Динаміка витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»
за 2014-2018 роки**

Елементи витрат операційної діяльності	2014	2015	2016	2017	2018	Абсолютні зміни від попереднього періоду				Відносні зміни від попереднього періоду			
						2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Матеріальні витрати	42118	17930	11238	16713	12487	-24188	-6692	5475	-4226	-57,43	-37,32	48,72	-25,29
Витрати на оплату праці	9731	5332	5455	7196	10160	-4399	123	1741	2964	-45,21	2,31	31,92	41,19
Відрахування на соціальні заходи	3781	1951	1241	1668	2389	-1830	-710	427	721	-48,40	-36,39	34,41	43,23
Амортизація	7610	6342	5141	4764	4596	-1268	-1201	-377	-168	-16,66	-18,94	-7,33	-3,53
Інші операційні витрати	35250	20991	18842	19119	20506	-14259	-2149	277	1387	-40,45	-10,24	1,47	7,25
Разом	98490	52546	41917	49460	50138	-45944	-10629	7543	678	-46,65	-20,23	18,00	1,37

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

**Структура витрат операційної діяльності ПрАТ «Пинязевицький кар'єр»
за 2014-2018 роки**

Елементи витрат операційної діяльності	2014 р., %	2015 р., %	2016 р., %	2017 р., %	2018 р., %	Абсолютні зміни від попереднього періоду			
						2015	2016	2017	2018
Матеріальні витрати	42,76	34,12	26,81	33,79	24,91	-8,64	-7,31	6,98	-8,88
Витрати на оплату праці	9,88	10,15	13,01	14,55	20,26	0,27	2,86	1,54	5,71
Відрахування на соціальні заходи	3,84	3,71	2,96	3,37	4,76	-0,13	-0,75	0,41	1,39
Амортизація	7,73	12,07	12,26	9,63	9,17	4,34	0,19	-2,63	-0,46
Інші операційні витрати	35,79	39,95	44,95	38,66	40,90	4,16	5	-6,29	2,24
Разом	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: розроблено автором за даними підприємства

